

ALI BOMO PILI CENEJŠE VINO?

Kozarec ali dva dobrega vina postaja dandanes potreba, ki se ji težko odrečeš. Zal so cene vinu in alkoholnim pijačam zadnja leta precej poskočile. Zavaljo tega potrošnja ponekod le malenkostno raste, drugod spet pa ostaja enaka. Z nedavnim znižanjem prometnega davka je kar precej pogoj, da se bo vino pocenilo in da nam bodo v gostinskih obratih stregli s kvalitetnejšimi vini.

Zvezni izvršni svet je sprejel uredbo, s katero je od

15. julija letos dosedanji 25. odstotni prometni davek od prodaje vina znižan na 20 odstotkov (to je najvišja dopustna obdavčitev), najvišja dopustna stopnja za prometni davek od ostalih alkoholnih pijač pa ostane še na prejšnjem 25 odst. Zveza se je s to uredbo odrekla vmešavanju v obdavčenje vina in prepustila pristojnost za to v celoti občinam skupčinam. Določila jim je le najvišje dopustne meje, ki jih s prometnim davkom ne smejo preseči.

Nova uredba pa vsebuje tudi zelo pomembno novost: dopušča, da občinske skupščine predpišejo prometni davek v gostinstvu od litra prodanega vina in alkoholnih pijač in ne le od prodajne cene, kot je bilo to doslej. Ker je prometni davek davčni instrument, je razumljivo, da v blagovnem prometu (v mislih imamo trgovino) zajema prodajno ceno blaga. Gostinstvo pa je storitvena dejavnost. Razliko v ceni ustvarja s storitvami, ki jih nudi gostom. Prodajna cena vina in alkoholnih pijač v gostinstvu je torej obremenjena še z mnogimi dodatnimi stroški, ki jih trgovina ne pozna. Ti stroški so v mnogočem odvisni od opremljenosti gostinskega lokala. Zato lahko rečemo, da je gostinstvo z dosedanjim prometnim davkom plačevalo tudi davek od režije, ki je bil toliko večji, kolikor bolj si je bil gostinski lokal.

Gostinski delavci so na to neskladnost opozarjali že dlje časa. Končno smo le prišli do tega, da je občinski skupščinam prepovedano, da jo bodisi odpravijo in z odlokom uvedejo prometni davek od litra prodanih pijač, bodisi da jo v svojo škodo in v škodo gostinstva in potrošnikov obdržijo ter ostanejo pri stari odmeri prometnega davka od prodajne cene. Rezijski stroški v posameznih gostiščih znašajo tja od 70 pa do 400 in več odst. nabavne cene blaga. Koliko znese to v dinarjih si lahko izračuna (Nadaljevanje na 3. str.)

— V mlinu ob Radešci delam že 33 let. Vse do letos je bila voda čista, odtlej pa je po vsakem dežju precej časa črna, sta od umazanije. Po dežju 14. julija se kar 14 dni ni očistila! — Tako nam je povedal Janez Nardin,

mlinar iz Sel pri Dol. Toplicah, podrobnejše poročilo o umazaniji, ki se pojavlja v Radešci in v Krki, pa berite na srednji strani današnje številke pod naslovom »Če se voda človeku izneveri«.

DOLENJKA v Mirni peči v novih prostorih

V torek, 11. avgusta popoldne, se je pletijski obrat 3 metliške Beti, Dolenjka v Mirni peči slovesno preselil v nove prozorne prostore. S tem je vprašanje Dolenjke rešeno, temu obratu pa je v okviru metliške Beti zagotovljena trdna bodočnost. Okoliški prebivalci, zlasti ženske, bodo spet dobili možnost za nadaljnje zaposlovanje. Največja ovira za razvoj obrata so bili do sedaj proizvodni prostori, raztreseni po vsej Mirni peči v raznih gospodarskih poslopih. Kolektivni želimo v novih pogojih čimveč uspehov in čim večji razmah!

Vreme

od 13. do 23. avgusta

Okoli 14., 20. in 21. avgusta večje deževje z ohladitvijo, v ostalem lepo, vendar nestalno vreme s krajevnimi nevihtami in plogami. Po 21. avgustu lepo.

Dr. V. M.

Hmeljišča so oživila

V ponedeljek so oživila tudi hmeljišča na Dolenjskem. 64 ha zelenega zlata bodo obrali v Novem mestu, Sevnici, Črnomlju in Brežicah v dvaselih dneh, če bo šlo vse po sreči in če ne bo nagajalo vreme. Hmelj kaže letos kar dobro, čeprav je zadnje deževje nekoliko pokvarilo letino. Prvega dne so imela hmeljišča okrog devetsto obiralcev, ki jim zadruga plačujejo za škaf obranega hmelja

po sto dinarjev, če pa se na hmeljišču tudi hranijo, pa po osemdeset. Kakor vsa leta doslej bo tudi letos ves pridelek odkupil »Hmezad« iz Zalca. Obiralci so pretežno domačini, le v Sevnici je nekaj obiralcev iz Hrvaškega Zagorja.

Precejšnjo škodo je napravila nedeljska nevihta le v Novem mestu, saj je podrla kar 13 ha žitnice, tako da je ves ta hmelj padel v blato.

Jutri srečanje brežiških izseljencev

Komisija za izseljenska vprašanja pri občinskem odboru SZDL Brežice prireja jutri, 14. avgusta, sprejem za izseljence, ki so na obisku v domovini. Rojake iz tuje vabi najprej na ogled muzeja, nato pa na skupno kosilo v gostilni v Veliki Dolini.

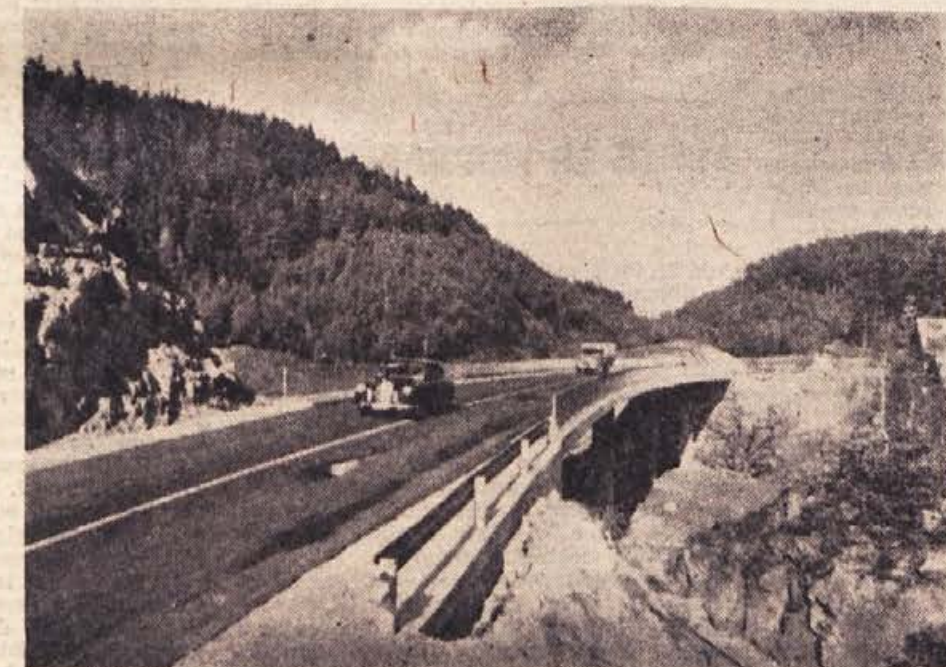
Iz brežiške občine prebiva v tujih deželah 177 izseljencev izpred leta 1941. Tani jih je obiskalo domače kraje 57, letos pa 42. Največ

jih pride iz Kanade in Združenih držav, nekaj pa tudi iz Evrope. Trenutno se jih mudi v občini 15. Petkovo organizirano srečanje bo zanje prav gotovo zanimivo. Spoznali se bodo med seboj in v sproščenem razgovoru s predstavniki Socialistične zveze zvedeli marsikaj, kar jih zanima o naši družbeni ureditvi. Ob ogledu muzeja se bodo seznanili z davno in bližnjo preteklostjo rodnega Posavja. Predvsem bo zanje zanimiv novo odprti oddelk ljudske revolucije, ki prikazuje delež Posavja v narodnoosvobodilnem boju. Videli bodo dokumente o trpljenju in žrtvah naših ljudi v zadnji vojni in njihovo junako po v upor.

Družbeni del srečanja je napovedan v Veliki Dolini v domačem okolju lepo urejene podezelske gostilne pri Biščančju. Tam se bodo razpletli pogovori o stari in novi domovini izseljencev in gostje bodo dobili odgovore na vsa vprašanja v zvezi družbenim in gospodarskim razvojem naše dežele. Po socialistične Jugoslavije k napredku jih se prav posebej zanima, saj se je med njihovo odsotnostjo pri nas veliko veliko spremenilo. Vse to naši rojaki z zadovoljstvom ugotavljajo. Veseli so, da živi njihov rod lepše življenje, kot so ga imeli nekdanj oni sami.

Vsem udeležencem petkovega srečanja želimo prijeten dan!

Kolektiv zadržavilišča razume težave v industriji, vendar meni, da je steklarina objekt republiškega pomena in bi bilo torej pametneje iskati in zahtevati pomoč republike, kot pa uporabiti zanje sredstva, ki so bila namenjena turizmu! Svet zadržavilišča še vedno vztraja pri tem, da se z drugo stranjo preurejanja (Nadaljevanje na 2. str.)

Nova, moderna cesta Ljubljana-Kočevje je približala te kraje zapadne Dolenjske osrednji Sloveniji; zdaj ste iz Ljubljane mimogrede sredi teh lepih krajev v ribniški in kočevski občini, ki vlagata v nadaljnji razvoj turizma precej svojih sredstev in sposobnosti. Na fotografiji: most nad železnico med Zlobičem in Ortnekom.

Naj bo hladno ali vroče, delo se ne ustavi. Fantje in dekleta iz obeh brigad v Mokronogu tekmujejo med seboj, kdo bo boljši, kdo bo prihodnji dan nesel na delo in domov prehodno zastavico. Meter za metrom na terenu (vseh vrst kategorij) se prebija jarek za cevovod proti pitališču v Martinji vasi. — Na sliki: skupina brigadir iz MDB Milana Majcna, preden so ji izmerili dnevni učinek. — Več o delu požrtvovalnih brigad v Mokronogu berite na 11. strani današnje številke našega lista!

Samo od obljub se ne da živeti!

Kako je z nadaljnjo izgradnjo Dolenskih Toplic?

Z nedograjenim turističnim objektom je več težav in nevednosti kot s katerokoli nedograjeno tovarno, ugotavljajo v Zdravilišču v Dol. Toplicah. S tem da je končana I. stopnja preurejanja, z II. stopnjo pa ni moč nadaljevati, ker sredstva niso zagotovljena, ni dosežen poseben napredek. Promet se je letos zelo povečal, turistov je vedno več, kolektiv pa le s skrajnimi naporimi dosega, da se gostje dobro počutijo in ne opazijo težav, ki nastajajo zaradi neuskladenih zmogljivosti. Osebe se je naveličalo večnih obljub: »Prihodnje leto, ko dobimo sredstva, bo boljše...« Nekaj vzroka je v tem, ker morajo zdaj delati veliko več kot pred preurejanjem, ko so bile zmogljivosti kuhinje, restavracije in razpoložljivih ležišč vsaj kolikor toliko uskladene.

Z dosedanjim preureditvijo (končana je I. stopnja) so pridobili v dveh novih nadstropjih kopališkega doma 80 ležišč. Tam sta 2 apartmaja ter nekaj enoposteljnih sob v vsakem nadstropju pa so kopalnice, ki so jih v stavbi doslej močno pogrešali. Da bi laže doježi težave, ki jih mučijo, so v zdravilišču pred nami razgrnili načrte.

V kopališkem domu bo hospitalij za bolnike

Zdravilišče se bo po že izdelanih načrtih razvijalo v zdraviliški in turistični center. V kopališkem domu bo hospitalij, kjer bodo stanovali samo bolniki in invalidi, ki bodo na zdravljenju. Največja pridobitev v tej stavbi je letos vgrajeno dvigalo, ki so ga doslej težji bolniki in invalidi zelo pogrešali. Dvigalo bo volično pripomoglo k bolj-

šemu počutju gostov, razprav o tem, koga dati v edino sobo v pritličju stavbe, pa ne bo več...

V drugi stopnji preurejanja je v načrtu gradnja zveznega trakta, ki bo povezal obe dosedanji stavbi in segi še malo dlje. V njem bodo medicinski in terapevtski prostori, glavna recepcija, nova, sodobno opremljena kuhinja, 2 restavraciji (400 in 200 sedežev) ter družbeni prostori (delikatesni bar, točilnica, klubski prostori itd.).

Mar je umestno investicije za turizem uporabljati za industrijo?

Načrti za II. stopnjo preureditve više zaenkrat v zračku... Sredstva (vsega 616 milijonov) so bila zagotovljena, toda zaradi težav pri gradnji novomeške steklarne jih je občinska skupščina namenila za gradnjo steklarne,

Integracija le po notranji ekonomski logiki

Odtod se integracija mora in more razvijati edino le po notranji ekonomski logiki na podlagi proizvodnih in družbenih interesov podjetij oziroma delovnih kolektivov, ne pa na podlagi birokratske centralizacije in administrativnega združevanja podjetij, kar najpogosteje povzroči avtarkizem, razbije in zoži trg, zavira gospodarski razvoj in duši samoupravljanje ter povzroči še večje zapiranje v lokalne in republiške meje.

Iz smernic za predkongresno aktivnost komunistov.

Kaj se zgodi z integracijo, do katere pride na vrat na nos, brez potreb-

kah, iz potrebe po skupni razširitvi notranjega trga in izvoza, razvoja znanstveno-raziskovalnega dela, sporazumevanja glede investiranja na podlagi delitve dela itd., vidi v vsakem poskusu posiljenega združevanja nevarnost, da bi bile okrnjene njegove pravice.

in ta nevarnost je marsikdaj tudi stvarna, zlasti še, če izvira iz pobud oziroma teženj birokratske centralizacije.

Vsak poizkus integracije na podlagi birokratske centralizacije prej ko slej doživi polom. Taka birokratska centralizacija ima lahko različne pojave oblike, skoraj vedno pa so njena posledica okrnjene samoupravne pravice članov kolektivov. Če se kolektiv taki deformirani integraciji, ki začenja služiti prestižu tega ali onega, postavi po robu, je to samo znamenje zdravega občutka za razlikovanje tega, kaj je resnično napredno in kaj zavira proces demokratizacije. Integracija, ki ne omogoča krepitve materialne podlage samoupravljanja, samostojnosti in odgovornosti neposrednega proizvajalca in upravljalca pri odločanju o vseh problemih podjetja, ni na dobri poti, da bi lahko dlje časa živela. V takem primeru je zaman vsako naštevaje materialnih rezultatov, poslovnih uspehov, dobrih del skupnih služb, zakaj integracija v pogojih takih družbeno-ekonomskih odnosov, kakršni so pri nas, je čisto nekaj drugega, je drugačna kvaliteta kakor pa integracija v kapitalističnem svetu.

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

nih ekonomskih in drugih analiz, je nazorno pokazal primer »Farmisa«. Lahko da je bila tudi ta integracija, kakorkoli je doživela slab konec, v skladu z družbenim interesom obeh kolektivov, vendar ta očitno ni bil spoznan, ker se sicer stvari ne bi odvijale po poti, ki je vodila stran od sožitja. Treba je namreč upoštevati dvoje: notranjo ekonomsko logiko, ki spodbuja integracijske procese, in družbeni interes, ki izvira iz spoznanja večine članov kolektivov, da bo imel od integracije določene koristi. Obstaja pa lahko tudi integracija kot objektivna zakonitost, ki pa se je kolektiv še ne zaveda. V takem primeru bi bilo vsako posiljevanje samo škodljivo. Kolektiv, ki se ne zaveda, da je integracija, kakor je rečeno v smernicah, objektivna zakonitost, ki izvira iz razvoja tehnologije, iz potreb moderne, velike in racionalne proizvodnje, notranje delitve dela, specializacije in kooperacije v raznih obli-

Res je, da neuspehu te ali one integracije lahko botrujejo čisto osebna nesoglasja nekaterih vodilnih ljudi. Če se zavoljo tega podre skupna streha, pod katero pa živita dva, vsak vase zaprta kolektiva, to nikakor ni samo dokaz nesoglasij med vodilnimi ljudmi, temveč obenem tudi znamenje še

Dva dogodka sta v zadnjih dneh pretresla mednarodno javnost: ameriška letala so bombardirala postojanke Severnega Vietnama, turški avioni pa so tolkli grške vasi na Cipru. Nato so vrnili Grki milo za drago, obstreljevali so turške vasi. Turška in grška vojska sta oboroženi z ameriškim orožjem...

Mednarodna morala je padla sedaj na najnižjo stopnjo, v mednarodni politiki so se uveljavile metode kolonialnih velesil iz 19. stoletja. Takrat so Anglija, Francija, Italija, Amerika intervenirale kjerkoli so bili njihovi »interesi« ogroženi.

Tako so zasedli Francozi Alžirijo, Maroko, Italijani Etiopijo, Angleži Južno Afriko. Angleške bojne ladje so intervenirale v Perzijskem zalivu, demonstrirale svojo moč v kitajskih vodah. To je bila topovska diplomacija.

Američani se v Latinski Ameriki, Aziji opirajo na dolarsko diplomacijo. Z dolarji vzdržujejo pri življenju stare režime na Južni Koreji, v Južnem Vietnamu, na Formozi, njihovi zavezniki v Jugovzhodni Aziji je tudi Siam, sedanja vlada v Laosu je v bistvu proameriška, na njeni vesti je, da se državljanska vojna v Laosu še ni končala.

Američani so skušali z dolarji in topovi ustaviti kolo zgodovine v Aziji. Ta politika vodi nujno v intervencijo. Ameriška diplomacija se ne more sprijazniti s tem, da so na svetu Kitajska, Kuba, Vzh. Nemčija.

Zdaj, v letu predsedniških volitev, so ameriške politične metode še posebej surove. Johnson hoče dokazati, da vodi »boljšo vietnamsko po-

litiko« kot bi jo njegov nasprotnik Goldwater, če bi bil sedaj v Beli hiši. Napad ameriških letal na petrolejske baze Severnega Vietnama ni bil v nobenem sorazmerju z napadom severovietnamskih čolnov na dve ameriški ladji. Bil je kazenska sankcija v pravem kolonialnem stilu.

Zlovešča znamenja

Tudi turška vlada zdaj zatrjuje, da je bil napad na grške pozicije na Cipru edini način, da je opozorila na svoje pravice, svoje interese. Če bi se ta metoda vsesplošno uveljavila, bi postalo mednarodno pravo kmalu navadna krpa papirja, vsak bi lahko delil pravico. To bi bil zakon džungle, zakon močnejšega. Taki zakoni pa ne smejo veljati v svetu, vrnili bi se v temni srednji vek.

Zakaj govore toliko o mednarodnem sožitju, mirnem reševanju sporov! Prav tisti, ki se sklicujejo na ta načela, jih sedaj grobo kršijo. Ironija usode je, da ameriška intervencija v Tonkinškem zalivu ni rešila nič. Vojaško še morda nekaj, ameriški viri zatrjujejo, da so ameriška letala uničila 5 baz petroleja in motornih čolnov. Američani so uničili četrtino petrolejskih rezerv Severnega Vietnama. To je gotovo velik minus za Severni Vietnam.

Toda — kaj so dosegli s tem? V Južnem Vietnamu nič! Korupcija kraljuje naprej, agrarno vprašanje je ostalo nerešeno, brezposelnost je tu, gverilci gospodarijo v delti Mekonga, ene največjih azijskih rek — edino morala južnovietnamskih vojakov je dobila novo injekcijo. Koliko časa bo ta delovala?

Res je, Johnson bo dobil nekaj sto tisoč glasov več na predsedniških volitvah — toda Amerika je izgubila veliko v svetu. So topovi v Tonkinškem zalivu res streljali za Johnsona? Bombardiranje ameriških letal ni namreč približalo konec vojne v Vietnamu, oblaki se kopičijo naprej, na meji med Južnim in Severnim Vietnamom se zbirajo nove čete. — Južnokorejski generali govorijo o pohodu na sever.

Smešno, je dejal ondan Ho Chi Minh, predsednik Severnega Vietnama, še doma, v okolici Saigona, ne morejo napraviti reda. Toda, koncentracije vojske vzbujajo tudi skušnjave. Upajmo, da se južnokorejski generali ne bodo prenažili... Tudi Cankajšek, ubežni general na Formozi, govori od časa do časa o naskoku na kontinent, o maršu na Peking, vendar teh »groženj« nihče ne jemlje resno.

Incident na Cipru se bo gotovo kmalu poravnal, postal bo preteklost, Ciper je le otok v Sredozemlju. Toda incident v Tonkinškem zalivu, pred vrati Kitajske, bo še dolgo visel kot senca na nebu.

Ne gre za Vietnam, gre za Jugovzhodno Azijo, za področje, kjer se borita za vpliv bogata Amerika in ambiciozna Kitajska, organizirana v vojaške komune. Oblaki v Aziji ne obetajo za bodočnost nič dobrega.

ne spoznanjih skupnih koristi. V podjetjih, ki bi se združila na podlagi proizvodnih in družbenih interesov delovnih kolektivov, osebna nesoglasja med vodilnimi ljudmi ne bi mogla zavreti pozitivnega integracijskega procesa. Prej bi se taka nesoglasja razreševala tako, da bi moral kak posameznik zapustiti podjetje, kakor pa da bi kolektiv dovolil rušiti stavbo, zgrajeno na trdnih integracijskih temeljih.

Pravijo: Kolektiva se ne bi razšla, če bi bila natančno seznanjena s pozitivnimi rezultati integracije... Da nista bila natančno seznanjena s sadovi integracije, je dovolj zgovoren dokaz, da skupna streha ni bila postavljena na dovolj trdne temelje.

Kaj v takem primeru preostane kolektivoma? Predvsem to, da vsak zase še enkrat premisli, ampak tokrat zares s svojo glavo, brez kakršnegakoli posiljevanja in botrovanja, ali notranja ekonomska logika njunih podjetij zares narokuje tesnejše skupno sodelovanje ali morda združitev, kaj si lahko obeta od take integracije in kako bi si morala organizirati skupno življenje, da se kasneje ne bi šla, kdo je koga »koloniziral«. Ne bi se smela pustiti zavesti, da bi jima drugi razpenjali skupno streho nad glavo, ker bi se spet utegnili zgoditi, da bi se zavoljo trhljih temeljev prej ko slej podrla. Bolje je, da si sama postavi trdne temelje,

na katerih bi imela integracija dovolj trdno oporo. Predvsem komunisti se morajo zavedati očitne resnice, da je danda-

našnji še najbolj trdna ti sta hiša, ki jo začno graditi od spodaj, iz temeljev, ne pa od zgoraj, pri strehi.

J. B.

SAMO OD OBLJUB SE NE DA ŽIVETI!

(Nadaljevanje s 1. str.)
nadaljuje, in doslej še ni sprejel sklepa o prenosu sredstev...

Z na novo pridobljenimi 86 sobami B kategorije) v kopališkem domu so gostje zelo zadovoljni. Vsega imajo zdaj 266 ležišč, kuhinja in restavracijski prostori pa so enaki kot prej in občutno premažniji. V polletju je lani 60-članski kolektiv ustvaril 35

milijonov prometa (od tega 3,5 milijona din deviz) in imel pri tem blizu 6 milijonov din izgube. Letos šteje kolektiv 70 ljudi, ustvarili pa so 56 milijonov prometa (od tega okoli 10 milijonov din deviz) in zaključili periodični obračun po daljšem času brez izgub!

Promet se je povečal zgoj z naporu osebja

Res je, da so nekaj prispevala nova ležišča, pretežno del pa je le ustvaril kolektiv s svojo pridnostjo! Kuhinja in restavracijski prostori so komajda zadoščali do prej, ko je bilo v zdravilišču 180 ležišč! Ker prihaja vsak dan več turistov, se mora osebje nadevati truditi, da gostje — tako penzionisti kot turisti — ne opazijo težav, ki jih povzročajo neuskladenosti zmogljivosti.

Razen tega se obeta zdravilišča v septembru in oktobru obisk številnih turistov, na kar so pogodbe že podpisane. Tuji, pa tudi domači turisti niso več zadovoljni zgolj s hrano, kopeljo in ležiščem. Na dopustu iščejo zabavo in sprostitve, obojega pa jim v Dol. Toplicah sedaj ne morejo nuditi toliko, kot bi bilo želeli. Vse kaže, da bo treba nemudoma zagotoviti investicijska sredstva, ki so bila kolektivu odvzeta. Tudi v turizmu je treba v korak s časom, samo od obljub pa kolektiv ne more živeti!

• Priprave za mednarodno posvetovanje. Moskova. Pravda je objavila daljši članek, kateremu so zavezana za mednarodno konferenco delavskih partij, naj bi bila sredi drugega leta, pripravljalna konferenca pa naj bi praviloma konferenca pa naj bi bila še letos decembra. Ni gotovo, če se bo kitajska partija udeležila tega mednarodnega posvetovanja.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

• Kmetijske organizacije po vsej Jugoslaviji se že pripravljajo na jesensko setev. Pa nikar misliti, da so začele s pripravi malce prezgodaj! Čaka jih namreč težka in odgovorna naloga: pridelati milijon ton več pšenice kakor letos. Da bi lahko pravočasno naskočili to nalogo, je treba dovolj zgodaj izvršiti vse potrebne priprave. Na vsak način se moramo prihodnje leto odkrižati uvoza, ki nam žre tako dragocene devize.

Kaj je treba vse pripraviti, da bi lahko začeli pravočasno z jesensko setvijo? Predvsem se je treba pravočasno oskrbeti z umetnimi gnojili, da se ne bo treba jeseni izgovarjati na vse mogoče, samo nase ne. Poročajo, da je dve tretjini planiranih umetnih gnojil že v skladiščih kmetijskih organizacij. Kaj pa naša skladišča, ali jih tudi že polnimo? Zavedati se je treba, da bomo lahko izvršili tako odgovorno nalogo le, če bomo zagotovili popolnejšo uporabo agrotehnike. Za 2,1 milijona hektarov površin bo treba priskrbeti tudi dobro seme. Pristojni činitelji izjavljajo, da ga bodo lahko zagotovili, nekaj dobrega semena pa bodo tudi uvozili. V tujni bodo kupili tudi ustrezno število traktorskih gum in drugih delov, ki jih primanjkuje.

Prav bi bilo, da bi o vsem tem razmislile tudi kmetijske organizacije na našem območju.

• Zaradi olajšav, ki so jih dobile gospodarske organizacije, ki se ukvarjajo s pridelovanjem in prometom z vinom, so vsi pogoji, da se vino v nadrobni prodaji poceni za 40 do 50 din pri litru. V Istri so gostinci že pocenili vino. Kaj pa drugod? Ali bi radi, da bi vino čakalo v kleteh novega pridelka? Iz-

kušnje nas uče, da se to ne izplača. Vsekar je boljše vino prodajati ceneje, kot ga imeti drugega v kleti.

• V Preboldu v Savinjski dolini je bila nedelja posvečena hmeljarjem. Čeprav je bilo kisló vreme, je dan hmeljarjev vseeno predstavljaval nekakšen uvod v obiranje hmelja. Ob tej priložnosti so odprli v Preboldu tudi turistično razstavo. Pravijo, da ni več daleč

ALI SE ŽE PRIPRAVLJAMO?

dan, ko bodo začeli z obiranjem hmelja tudi na Dolenjskem in v Beli krajini. Ali smo že pripravili vse potrebno?

• Na Limu bo v prihodnosti deloval sistem 14 hidrocentral, ki bo velikega pomena za jugoslovansko gospodarstvo. Dve izmed 14 hidrocentral, Kokin brod in Bistrica, sta že zgrajeni na Uvcu, pritoku Lima. Tretja hidrocentrala, ki so jo začeli graditi 1. 1962, bo dograjena ob koncu leta 1966. Za njen pogon bodo zajezili vodno silo na Limu pri Podpečih. Letno bo dajala približno 216 milijonov kWh električne energije.

• XV. mednarodni kongres za uporabno psihologijo, ki so se ga udeleževali priznani psihologi iz celega sveta, je te dni končal z delom. Nasploh sodijo, da je bil kongres nadvse uspešen, precej tudi zavoljo dobre organizacije, za katero so tako vneto skrbeli organizatorji — jugoslovanski tovariši. Kon-

gres jim je za to skrb izrekel prisrčno zahvalo. Delegati so izjavljali, da se bodo izkazala nega gostoljubja, lepote Slovenije in dobrih ljudi še dolgo spominjali. S posebnim zadovoljstvom so tudi ugotavljali, da je ljubljanski kongres znatno prispeval k medsebojnemu zblizevanju psihologov Vzhoda in Zahoda. Mnogi priznani psihologi so si takega sodelovanja iskreno želeli.

• Letos naj bi zgradili 125 tisoč stanovanj, kar je dober obet, zaradi katerega marsikdo na skrivaj ali pa glasno upa, da bo kmalu rešen stanovanjske stiske. Dela pri stanovanjski graditvi dobro napredujejo. Gradbena podjetja zadržujejo, da je proizvodnja gradbenega materiala zadovoljiva. Priznava le cementa, ki ga bo treba nekaj uvoziti. Edina večja senčna stran letošnje stanovanjske gradnje — kakor tudi prejšnja leta — je še zmeraj majhen delež montažne gradnje, čeprav je za spoznanje večji kot lani.

• Petdeset miladinskih delovnih brigad tretje izmene je mesec dni pomagalo graditi jadransko magistralo med Kolašimom in Bjelimi poljem. Brigadirji teh brigad so se po uspešno opravljeni nalogi vrnili domov, zadovoljni in ponosni nad delovnimi rezultati, ki so jih dosegli. Normo so izpolnjevali povprečno za 235 odstotkov. Vseh 50 mladinskih delovnih brigad je bilo že drugi proglazeno za udarne. 48 brigad je dobilo najvišje priznanje letošnje akcije — plaketo »Mladost — ustvarjalnost — socializem«. »Prepričani smo, da bo prav tako uspešnih tudi 50 srednješolskih in študentskih brigad, ki so prispele na gradbišče te dni in ki bodo pomagale graditi jadransko magistralo do 5. septembra.

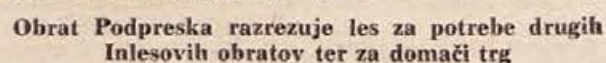
Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu se vključuje v sistem strokovnega izobraževanja

premalo d

Pri tolikšnem številu letos zaposlenih lahko trdimo, da so rezerve delovne sile na podeželju v novomeških občini že izčrpane. Moških delavcev, ki bi prišli v upovest za zaposlitev skoroda več ni, nekaj žensk pa je še v šentjernejški dolini, v neposredni bližini Novega mesta in v Novem mestu. Tako naglo zaposlovanje, ki ni uskladen s družbenim planom, bo treba vsekakor zajeziti, saj ga ne moremo in ne smemo prepuščati stihijo. Kmetijstvu že tako prim...

Na poznanijskem sejmu je jugoslovansko podjetje »Pobeda« razstavilo več vrst strojev, med drugim stroje za kemično čiščenje. Za te je bilo na Poljskem tudi največje zanimanje. Največji kupci teh strojev je pravi Poljska, kateri je naša država že do zdaj prodajala navedene izdelke, letos pa je sklenila pogodbo o prodaji nadaljnjih 89 takih strojev. Stroj, ki jih bo kupila Poljska so avtomatski in polavtomatski.

Zavod pripravlja tudi obsežen program strokovnega in ekonomskega izobraževanja proizvajalcev in vodilnih kadrov v podjetjih, kakor tudi program ekonomskega izobraževanja za organe delavskega samoupravljanja. O tem pa bomo več pisali v enizmed prihodnjih števil našega lista.

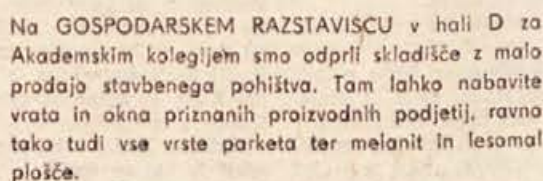
Letošnji proizvodni plan 1977 milijonov po obrat verjetno prekorčali za približno 20 odstotkov. V prvem tromesečju so že realizirali 20 milijonov dinarjev. Kolektiv dela so se enos primerjajo s habskim letom precej izboljšali saj bo po novem pravilniku najnižji 23.000 din. Delovne norme so planirane realno in bodo s preseganjem dohodke lahko še popravili.

V delovnih kolektivih je treba ustvariti tako vzdušje, da bodo proizvajalci, koder še niso, spoznali pravi namen štipendiranja in zavzeli pravičen odnos do strokovnjakov, štipendije pa naj bodo stimulans za uspešnejše delo študentov, se pravi, da morajo biti odvisne od njihovega učnega uspeha. Po drugi strani pa je treba zagotoviti v skladu z rastjo osebnih prejemkov take štipendije, ki bodo omogočale študentu razvijati študij in se bodo prilagajale realnim življenjskim potrebam. Prav pri tem umazani nekateri kolektivi slab odnosa do zviševanja štipendij.

Komisija je priporočila upravnim organom, naj organizirajo kadrovske službe. Zato (doslej) je komisija pripravila nekatere analize, vendar zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev v upravi zaključke počasi rešujejo.

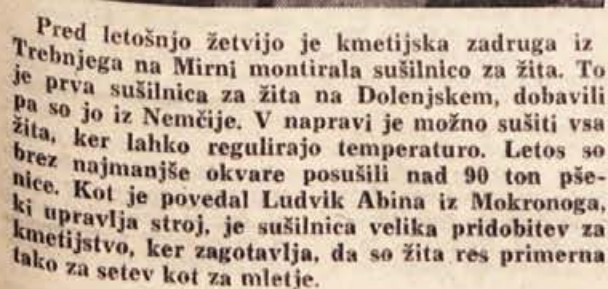
S tem sklepom kadrovske komisije je storjen pomemben korak, da bi v občinah dobili boljši pregled nad stanjem v zaposlovanju strokovnjakov, štipendiranju in izvajanju take politike, kako jo priporočajo višji organi.

je že sprejela priporočilo, naj bi občinske skupščine predpisale za goststvo prometni davek od litra vina in alkoholnih pijač. Po predlogu naj bi predpisale največ 50 din prometnega davka od litra vina, 40 din od litra piva, 200 din od litra žganja in 250 din od litra ostalih žganih pijač. Dotok v občinske proračune ne bo nič manjši, ker se bo potrošnja zaradi nižjih cen prav gotovo povečala.

V vročih poletnih dneh vsakomur priliježe vrček hladnega piva. Na novi načrti predpisani prometni davki bo lahko pocenši pivo vs

Ponedeljkov prašičji sejem je bil zaradi tega, ker je v nedeljo deževalo vse do nočnih ur, dosti slabši kot sicer. Naprodaj je bilo le 412 manjših in 6 večjih prašičkov, od katerih je bilo prodanih 331. Kupcev je bilo dovolj, izbire pa bolj malo, zato so cene takoj nekoliko narasle. Tokrat so prodajali manjše pujske po 7.000 do 11.500 dinov za večje pa so zahtevali 12.000 do 22.000 din.

»Kulturno-prosvetno delo v Mokronogu se je po končani vojni začelo po vrnitvi ravnatelja šole Pavla Herbsta iz vojske. V septembru 1945 je začel z vajami moški pevski zbor, sestavljen iz preživelih pevcev predvojne pevskega zbora. Nastopal je 27. 4. 1946 na proslavi obletnice OF z Ljukovo pesmijo »Ti vjeka« in češko narodno »Jaku sem si...« Tako beremo v natančno pisani kroniki PD Emil Adamič.

Devetnajst let je od takrat. Devetnajst let je z vsemi velikimi in za našo družbo nad vse pomembnimi dogodki. Devetnajst let od prve pesmi moškega zbora do dejavnosti, ki ni več vezana le na proslave delovnih zmag in obletnice zgodovinskih dogodkov, marveč je že zdavnaj preživel kampanjstvo. Sicer pa prosvetno društvo ne bi iz-

vršilo svojega poslanstva, če bi ne živelo s politično, gospodarsko in kulturno rastjo družbe.

Ozrmo se samo na dejavnost tega prosvetnega društva v preteklih petih mesecih. 12. aprila je bil v domu Svobode v Mokronogu prirejen veselji večer. Prireditelj je polnoma uspela in je v pripravljanju in izvajanju programa bilo angažiranih več kot trideset članov društva ali tretjina celotnega članstva. Dalje je zabavni ansambl z uspehom nastopil na medobčinski reviji v Ormornju, sodeloval v programu »Pokaži, kaj znaš« v Trebnjem in igral na svečanosti ob sprejemu trebanjskih pionirjev v vrste mladine. V juniju je planiran tudi javni nastop društva v Trebnjem, za kar je program že našturiran.

Če naštejemo le nekaj težav: oddaljenosti nastopajočih članov, različne delovne čase, pomanjkanje primerne literature, strokovnega kadra in tehničnih pripomočkov, potem lahko rečemo, da so rezultati lepi.

Na drugi strani pa npr. šahovska sekcija, ki je tudi del tega prosvetnega društva, obstaja samo na papirju, čeprav ima skoraj idealne pogoje za organizirano delo. Knjižnica že nekaj mesecev ne dela zaradi bolezni knjižničarke, kar pa nikakor ne more biti opravičilo. Tudi klub še vedno ni našel pravega mesta v kulturnem življenju Mokronožanov. Časopisi, šahovske garniture in televizor so premalo za pravo klubsko življenje. Popularna predavanja, literarni večeri, čajanke, organizirani razgovori, to je samo nekaj načinov

za vsebinsko obogatitev in razgibanost klubskega življenja. Mislim, da je precej neprijetna ugotovitev, da ljudje (predvsem mladi) zabijajo prosti čas po gostilnah in hodijo v cerkev, medtem ko je prostorna klubska soba tako rekoč prazna. Izgovor, da nimamo izkušenj, je slab. V Jugoslaviji je nešteto klubov, ki premagujejo podobne težave in bi radi izmenjali izkušnje.

Možnosti torej so. Potrebna je večja iniciativa, elastičnost in širina v aktivnosti. S pozitivno posameznih sekcij, z rednim delom odborov, iskanjem sodobnih metod dela itd. bomo pritegnili v vrste aktivnih prosvetarjev še večje število delovnih ljudi. To pa je tudi ena izmed nalog prosvetnih društev.

S. PECEK

Visoko odlikovanje primarija dr. Otona Bajca

Pred nedavnim je predsednik občinske skupščine Novo mesto Sergej Thorževski izročil primariju novomeške bolnišnice dr. Otonu Bajcu najvišje jugoslovansko delovno odlikovanje: Red dela z rdečo zastavo. Predsednik republike ga je odlikoval za dolgoletno strokovno udejstvovanje v zdravstvu in za velike uspehe, ki jih je dosegel pri opravljanju humanega

zdravniškega poklica in mu dodelil odličje na katerega je hkrati z njim in kolektivom bolnišnice lahko ponosna vsa dolenska javnost. Primariju dr. Otonu Bajcu tudi naše priskrbe čestitke z iskreno željo, da bi še naprej tako uspešno kot doslej opravljal svoje plemenito poslanstvo!

IVAN ZORAN

Dohodek gor, kultura dol!

LUDVIKA SLAKA, predsednik občinskega odbora Rdečega križa v Trebnjem, ni težko najti. »Tam, za tisti-

mi rdečimi vrati sem, če me boste kaj obiskali,« mi je pokazal svojčas, ko so mu preselili pisarno v nove prostore. Trebanjoem je bolj poznan kot aktivist Zveze združenj borcev.

Ko sem vstopil, je imel pri sebi stranko. Nekemu fantu je pojasnjeval, kako je z invalidskim dodatkom.

»Zakon je zakon,« je rekel, ko je fant odšel. »Potrebe so večje kot možnosti, zato ne more biti vse rešeno, kakor bi kdo želel.«

»Borci še vedno nimajo vsega urejenega,« je tovariš

Slak nadaljeval najin razgovor. »Naša organizacija (ZB) si prizadeva rešiti posamezna vprašanja, kakor to dovoljuje možnost. Prvenstveno pa obravnava zaposlovanje borcev in stanovanjska vprašanja. Najmanj so vsega deležni borci, ki se preživljajo na kmetijah. Prizadevamo si, da bi ti dobili vsaj dobro zdravstveno zaščito.«

»Ampak napredek je že viden, kajne?«

»Je. Zlasti zadnje čase se stvari izboljšujejo. V načrtu je stanovanjski blok za borce. Ta gradnja težav ne bo odpravila, jih bo pa občutno ublažila. Sicer pa — začelo se je, pravim. Upam, da bo zatem borcem kanila še kakšna izboljšava.«

»Je to želja ali napoved?«

»Oboje hkrati. Vse je odvisno od sposobnosti občine, od njenega dohodka. Ta se z leti vidno veča. Več močnih podjetij je, na katera polagamo upe.«

»Mimogrede — katera so po vašem mnenju taka v Trebnjem?«

»Litostrojev obrat in Kemo-oprema. Sam sem ogret za Kemo-opremo, ker je to eno najbolj perspektivnih podjetij.«

»Torej si je treba zapomniti predvsem to ime?«

»Nikakor ne. Tisti, ki živimo dalj časa v Trebnjem,

smo priča hitremu nastajanju novega. Nova podjetja kar rasejo. Ljudje se zaposlujejo in prilagajajo sodobnemu življenju z vsemi njegovimi zahtevami.«

»Koliko časa ste v Trebnjem?«

»Nepretirgoma od septembra 1955, tako da sem doživel kasnejše združenje občin v sedanjo trebanjsko.«

»Kaj je v tem času napredovalo in kaj nazadovalo?«

»O napredku sem, mislim, govoril že prej. Zdaj bi povedalraje o tistem, kar je nazadovalo. Po mojem mnenju je nazadovala predvsem kultura. Pravo mrtvilo imamo. Človek bi pričakoval, da bo s tem drugače, obratno, ker se materialna osnova hitro povečuje. — Tudi turizem ne predstavlja tega, kar bi moral. Ni človeka, ki bi skrbel za to panogo. Kaže, da na splošno ne znamo ceniti turističnega dinarja. Ko so gradili avtomobilsko cesto, smo se bali, da bo šla mimo nas in se turizma tukaj ne bo dotaknila. Zdaj je drugače, pripravljani pa vendarle nismo. Upajmo, da se bodo stvari le izboljšale!«

Pritrdil sem mu in z njim in vsemi občani vred zaželel, da bi bilo v trebanjski občini čim manj pomanjkljivosti, zato pa večji in hitrejši napredek.

Milan Šepetavc:

Iz skupnih borb Kozjanskega in Zagorskega odreda

V manjši hiši sredi vasi je imel štab bataljona sestanke. Danes je prispel sem tovariš Janez, ki ga je poslal Kozjanski bataljon. Borci — Zagorci so o Janezu govorili z največjim spoštovanjem. Mnogi so ga poznali iz boja pri Jesenju. Nosil je brzostrelko, ki mu jo je za hrabrost podaril general Matetič, komandant X. korpusa. — Janez se je s kurirjem Zmagom prebil čez mejo, da bi se z zagorskimi partizani dogovoril o skupnem napadu na oporišče Sveti Peter pod Svetimi gorami. Zdaj je sedel med člani štaba bataljona in z njimi proučeval možnosti za napad.

»Ti, tovariš komisar, poznajš oporišče Sv. Peter?« se je Janez obrnil h komisarju Zagorskega bataljona.

»Da, zato predlagam, da bi napadli z dveh strani. Zasede lahko postavimo v Srebrnjaku in pri Sokolu.«

»Proti Podsredi pošljemo močnejšo patrolo,« je posegel komandant Zagorcev.

Načrt je bil izdelan in četni komandirji so prejeli potrebne ukaze, da bi pripravili vse potrebno za napad. Komandant Ivica Družinec je kar pri mizi narekoval zapoved: »19. decembra 1943 o polnoči je treba nasilno prekorčiti Sotlo in takoj iz premika napasti sovražnikovo oporišče Sv. Peter z vzhodne in severne strani. Z zahoda bodo napadle enote Kozjanskega odreda.«

Pred štabom bataljona je stal komisar z Janezom iz Kozjanskega bataljona. Komisar se je zanimal, kako je na Kozjanskem.

Ves zaskrbljen se je Janez ozrl proti nebu na tisto stran, kjer je bila Slovenija. Nezaдовоčen je kimal, da se bo vreme poslabšalo. Komisar je občudoval tega junaka, očeta šestih sinov, ki se že dolgo bori z Nemci na najtežjih položajih. Janezovo lice je bilo razorano od neprespanih noči in skrbi za družino, ki so mu jo Nemci odpeljali neznano kam. Toda oči so se mu le-

sketale z mladeniškim sijajem.

»Janez, pove,« imamo kakšnega svojega človeka na Bizeljskem?« je vprašal komisar.

»Ni jih veliko. Vsega nekaj družin.«

»So vsaj pošteti?«

»So, a se zelo bojijo Besarbov in Kočevarjev.«

Med pogovorom ju je dežurni obvestil, da je bataljon zbran in da ju pričakujejo.

V sobi in na hodniku večje kmečke hiše so se borci kar gnetli. Bilo jih je precej, soba pa je bila premajhna. Ko sta vstopila, je živahen pomenelek ponehal, le tovarišica Marija se je v kotu prepirla z mitraljezom Jožetom o večerajšnji borbi.

»Tovariši,« je pričel komisar, »nadaljujemo večerajšnjo konferenco. Naša naloga je prekorčiti mejo in pomagati tovarišem Slovincem v boju proti skupnemu sovražniku. Glejte, prišel je hrabri tovariš Janez in prinesel bratske pozdrave trpinčenega,

»vendar hrabrega slovenskega ljudstva in svojih borcev.«

Vsi so z navdušenjem pozdravili ta sklep. Komisar je rekel Janezu, ko sta prišla iz hiše: »Najbolje je, da se odpočiješ, kajti nočoj te čaka še dolga pot. Moral boš biti previden, ker bodo Nemci nočoj na meji prav gotovo pomnožili straže in patrole.«

»Ne boj se, to ne bo prvič. Prišel bom preko Sotle, čeprav bo tam Nemec ob Nemcu. Jutri zvečer jim pa damo, kar jim gre. Samo da vrangi ne zavohajo naše namere.« Po kratkem premolu je dodal: »Borce pa imate, borce. Kar veselje jih je gledati, te oddelne mladeniče.«

Medtem je kurir sporočil komisarju, da ga v štabu čaka tovariš »sterenec«. Pozdravil se je z Janezom in urno stopil proti štabu. Tu je sedel Roda, sekretar okrajnega komiteja iz Klanjca.

»Zdravo, Roda! Kdaj si prispel? Je kaj novega?«

»Prišel sem pravkar. Veš, organizacija AFZ našega okra-

ja vam pošilja voz perila, nogavic in rokavic, da ne boste zmrzovali. Slišim, da se pripravljate za tja čez,« je Roda pomignil z glavo proti Sotli.

»Da, Kozjancem gremo pomagat. Perilo in nogavice nam bodo pa kar prav prišle. Ženam smo res hvaležni. Povej mi, prosim, kje in kdaj bi lahko vse to prevzeli?« je veselo vprašal komisar.

»Lahko prav kmalu. Voz je že na poti iz Tuhija. Pošlji mu nekaj ljudi naproti, da ga slučajno ustaši, ki so v Klanjcu, ne bi zajeli.«

V vasi je bilo vse na nogah. Intendant Rajč je delil perilo, nogavice in rokavice, njegov pomočnik Pero pa je pripravil suho hrano. Borci so vsi veseli, otipavali tople flanelaste srajce in volnene rokavice ter se živahno pogovarjali. Komandant čete Vilček pa je nezadovoljno godrnjal, češ kako je škoda lepih srajcev, ko bodo čez uro polne »tankov«. Seveda je mislil uši.

Stemnilo se je, noč pa je bila hladna. Ob Boča je pihal mrzel veter in podil črne oblake proti vzhodu. Tišina je od časa do časa pretrgal pasji lajež. Nenadoma je nebo zažarelo od rakete, ki so

jo izstrelili nekje za Cesar Gradom. V odgovor raketi se je oglašil težki mitraljez. Na robu vasi, na poti v dolino, je ostro zaklical stražar.

Borci so spali po hišah oblečeni in opasani, kajti ob enajstih ponoči je bilo treba vstati. V štabu bataljona je gorela petrolejka, nad razgrnjeno karto pa se je sklanjal operativni oficir Janko in s šestilom nekaj meril ter računal. Na klopi poleg peči je spal komandant bataljona, na tleh, na slamni, pa komisar. K njemu se je stisnil mali kurir Rudek in lahno podhrteval v snu. Nenadoma je stražar pred hišo s krepkim pozivom nekoga zaustavil. Dežurni oficir bataljona, komandir druge čete, je prišel, da prebudi bataljon.

Cez čas je bil bataljon že postrojen in pripravljen za odhod. Predhodnica z operativnim oficirjem Jankom je odšla pred dobre pol ure.

Čelo kolone se je že približalo Sotli. V temi so se videli obrisi mostu. Tu je predhodnico čakal operativni oficir in rekel nekaj Nemce. Komandant bataljona je hitro ukazal četnim komandirjem, ti pa so se takoj porazgubili v temi in odšli k svojim četam.

Enakopravnost

Musliman sreča prijatelja, ki udobno jezdil po pripekajočem soncu na oslu. Zraven njega utrujeno stopica zagrinjena žena. »Kam pa, kam?« ga vpraša prvi in oni na oslu odgovori: »Ženo peljem k zdravniku! Nekaj je bolna.« Zgodbo smo že velikokrat slišali in se ji nasmiejali. Dobra šala, smo si mislili in se spomnili na korenine preteklosti, na zaostalost in našo demokracijo in žensko enakopravnost, priborjeno v revoluciji s potoki krvi. Pri nas česa takega ni več, smo si oddahnili in bili ponosni...

Pa je! Povsod okrog nas. Vedno znova srečujemo primitivizem najhujše vrste, ki navadno pride pred sodišče, največkrat pa ostane prikrit. Odnos moža do žene, njegovo srednjeveško pojmovanje ženske biti, možovo skoraj suženjsko ravnanje z »boljšo polovico«. Najraje ničesar ne opazimo, češ, saj to je njuna stvar; obrnemo se proč in skušamo pozabiti.

Kot golobčka sta bila, ko sta se »jemala«. Kmalu pa je pokazal pravi obraz; da bi pokazal, kdo je gospodar, jo je začel preganjati, pretepati. Dovolj je bilo, če se je oglasila z drugim moškim... Da bi bila krotka, jo je spet pretepel. Ni gledal, kam pada. Ni videl objokanih oči in ni slišal njenih prošelj, zakaj vse to...

Vdano je prenašala tepež. Dolgo. Potem je prekipelo in šla je tja, kamor bi morala iti že davno. Na sodišče.

Se je bal, da bo dobila oblast nad njim? Se je varoval pred matriarhatom?

Morda. Pri tem pa je pozabil, da je ženska prav tako človek kot on, da ima enake pravice. Da ni le zato, da dela, gospodinji in rodi otroke. Vse to je pozabil ali morda tega niti vedel ni. Tudi svojih nečloveških, živalskih nagonov se ni zavedal.

Dajmo, naj ne bo ženska enakopravnost le beseda, postane naj kri in meso! Škoda, da še vedno govorimo o ženskih pravicah; te so ženske izbojevale v krvavem boju, le priznati jih je treba, prenesti v življenje, v slehernega človeka, v vsak dom in družino. To je človeško...

F. GRIVEC

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Bogdana Kovačič, Marija Trnčič, iz »Kriev«, tovarne zdravil, Novo mesto; Bojan Čeh, Avgust Berus, Anica Pavlin, Marija Zupanc, člani kolektiva Novoteks, Novo mesto; Alojz Fink, Franc Juntež, člani kolektiva Pionir, Novo mesto; Ivan Hraštar iz splošne bolnice Novo mesto; Marjan Pavliha, član kolektiva osnovna šola Suhor; Angela Vovko, član kolektiva osnovna šola Gaberje; Ivan Slavem, član kolektiva Kremen, Steklarna, Bršljin; Ivanka Barbič, Stelka Jerman, članici kolektiva Novoteks, Novo mesto; Režka Sušarič, Ana Osterman, Ciril Jamovič, člani kolektiva Standard, Novo mesto; Marija Klobučar, gospodinja iz Stranske vasi; Anica Retelj, gospodinja iz Čegelnice; Tončka Košir, član kolektiva Železniška postaja Novo mesto; Anica Mugerli, član kolektiva Iskra, Semič; Jože Jakše, član kolektiva Vodovod, Novo mesto; Cveto Paderšič, član kolektiva Kremen, Novo mesto; Martin Rukše, član kolektiva Gosad, Novo mesto; Alojz Miklič iz Tehnične sekcije Novo mesto; Marija Bohte, član kolektiva Novoteks, Novo mesto.

Živ prikaz velikega časa

Ob otvoritvi oddelka ljudske revolucije v posavskem muzeju

V Brežicah so minulo nedeljo zabeležili dva pomembna kulturna dogodka: odprtje muzejskega oddelka ljudske revolucije in galerije slikarja Franja Stiplovskega. Ob slovesnosti so se zbrali v muzeju predstavniki spodnjeposavskih občin in gostje iz Celja in Ljubljane. Muzejski oddelki ljudske revolucije je odprl sekretar za kulturo in prosveto SR Slovenije Miloš Poljanšek, ki je v svojem govoru označil pomen te javne manifestacije, zrasle iz večletnega načrtnega strokovnega dela muzejskega vodstva.

Novi muzejski oddelki posreduje obiskovalcem podoben občutje in ljudi v velikem obdobju ljudske revolucije. To variš Poljanšek je poudaril, da se predel Spodnjega Posavja s to pridobitvijo uspešno uveljavlja tudi na področju kulture, kar hkrati potrjuje potrebnost obstoječe muzejske ustanove. Z delom za najširšo skupnost, a kulturno tvornostjo bo muzej lahko Posavju še veliko nudil. Svoje kulturno poslanstvo pa bo zmogel le, če bo v naslednjih letih dobil bistveno

večjo kadrovsko in materialno pomoč.

Tov. sekretar je prisotne seznanil tudi z muzejskimi prizadevanji pri nas in v svetu ter pri tem poudaril, da prihodnost ni v večanju števila muzejev, ampak v njihovi krepitvi in aktiviranju. Muzej brez ustreznih strokovnjakov in potrebne materialne osnove ni pravi muzej. Osnova za pravi razvoj muzejskih ustanov je načrtnost, ki pa je skromna kadrovska zasedba ne more zagotoviti. Osnutek novega republiškega zakona o financiranju družbeno-političnih skupnosti obeta ustanoviteljem in soustanovljem kulturnih zavodov več možnosti za njihovo vzdrževanje in izpopolnjevanje. V sedemletnem perspektivnem programu naj bi se v okviru možnosti tudi za posavski predel izoblikoval jasen koncept nadaljnjega razvoja muzejske dejavnosti.

Novi oddelki je razkazal gostom ravnatelj Posavskega muzeja prof. Stanko Skalca, ki mu gre za prizadevno večletno delo in trud za čimbolj celovit prikaz revolucionarne

ga obdobja vse priznanje. Oddelek mu je uspelo urediti z zelo majhnimi sredstvi. Preprosta veličina dobe, ki jo ponazarjajo dokumenti, se sklada s skromno eleganco notranje ureditve. Profesorju Skalcaju je pri snovanju sedanje podobe oddelka ljudske revolucije pomagal z izvrnimi zamislimi član muzejskega sveta inž. arh. Franc Filipčič. Ravnatelj se mu je za to neplačano delo ob otvoritvi javno zahvalil.

Zelo lepo je urejena tudi stalna razstava lani umrlega slikarja in prvega ravnatelja Posavskega muzeja Franja Stiplovskega. Pregled njegove ustvarjalnosti je podal ob otvoritvi slovesnosti umetnostni zgodovinar in predstavnik Zavoda za spomeniško varstvo SRS Drago Komelj. Nova galerija je skromen izraz priznanja, ki ga Posavje dolguje svojemu umetniku.

J. TEPPY

Ne jezite se, če ga v trafiki zmanjka: DOLENJSKI LIST si naročite na svoj naslov!

Otroci pogrešajo senčno igrišče

Otroški vrtec v Brežicah žal nima svojega igrišča. Starši so že večkrat izrekli željo, da bi tej otroški ustanovi dodelili mestno igrišče, ker ni priporočljivo, da se igrajo skupaj šolski in predšolski otroci. Morda bi se dalo to vprašanje rešiti tako, da bi igrišče razdelili na pol. En del bi dali v uporabo vrtcu, drugi del pa bi lahko švedno uporabljali vsi mestni otroci. Uprava vrtca bi potem poskrbela tudi za zasaditev drevja. Z nastopom poletja je igrišče do poznega popoldneva na soncu in otroci so prisiljeni igrati se na peščenem dvorišču, ki ni prav nič prijazno. Vzgojiteljice jih zaradi tega pogosto peljejo na sprehod v park, ker se le tam lahko igrajo v hladu.

Matični urad Brežice

Julija ni bilo rojstev izven poročnišnice.

Poročili so se: Anton Hraštink, delavec, in Ana Novak, gospodinja, oba iz Sentenarta; Jože Brumen, delavec, in Anita Podgoršek, poljedelka, oba iz Trnja; Ludvik Rezelj, uslužbenec iz Brežic, in Anica Šepetavc, servirka iz Bukoške; Dušan Jovičič, strojni inženir iz Zagreba, in Zdenka Zdošek, arhitektka iz Crnea.

Umrli so: Jože Gasperin, delavec iz Črešnjice, 34 let; Anton Ilvar, vojni invalid iz Brežic, 67; Franc Urek, kmetovalec iz Loke, 52; Janez Gavoda, upokojenec iz Čateža, 66; Franciška Skušek, upokojenka iz Loke, 69; Slobodan Živčevski, ključavničar iz Dordje Petrova, 20; Mirko Skarika, zasebnik iz Brd. Prigorja, 68; Terenzija Pangračič, socialna podpiranka iz Zakota, 62; Marija Špec, gospodinja iz Brega, 34; Marija Iljaž, gospodinja iz Senovega, 30; Jožeta Baškovič, gospodinja iz Vel. Ma-

Pred odhodom na pot: v sredini Alfons Jaklič, na desni šofer SAP Rado Ferencak, na levi pa sprevednik Franc Videnič

Ob šoferskem prazniku v Brežicah

1950. ustanovljena podružnica združenja avtomobilstov in šoferjev v Brežicah ima 160 članov, od tega 130 poklicnih šoferjev. Na dan šoferjev je bila podružnična seja, ki se je je udeležilo okoli 60 članov. Tajnik podružnice Alfons Jaklič, ki je že 22 let šofer, je ob tej priložnosti za naš list dejal:

Železniške rampe odprte, ko je peljal brzovlak. Zaradi naporov bi morala biti pokojninska doba za šoferje krajša. Menim pa, da bi morali biti vsaj poklicni šoferji člani združenja, ker bi svoje pravice prej dosegli.

D. V.

V soboto na brežiškem sejmišču

8. avgusta je bil v Brežicah običajni prasički sejem, kamor so kmetovalci pripeljali 510 manjših in 30 večjih prasičkov. Prodanih je bilo 342, in sicer so veljali pujski do 3 mesece starosti po največ 490 din kg, starejši pa so dosegli najvišjo ceno s 380 dinarji za kilogram žive teže.

Pet let dela poravnalnih svetov

Mandatna doba članov poravnalnih svetov se je v brežiški občini zavrnila v peto leto. Povsem razumljivo je torej, da se njihova aktivnost zmanjšuje in da so ponekod uveljavili takse. V 12 poravnalnih svetih dela 70 članov in 31 namestnikov. Med njimi je 31 kmetov, 17 delavcev, 17 uslužbencev, 3 upokojenici in 2 iz ostalih poklicev. Zenske so v teh organih slabo zastopane: izvoljeni sta bili komaj dve. Večina članov opravlja te dolžnosti od ustanovitve, manjši del pa je bil izvoljen pozneje, v letih 1960, 1961 in 1962.

V letih 1962 in 1963 so poravnalni sveti obravnavali 49 kazenskih in 188 civilnih zadev. Od 129 zadev v letu 1962 je bilo rešenih 128, in sicer 105 civilnih in 23 kazenskih. Rešitev je bila uspešna v 84 primerih (71 civilnih in 13 kazenskih), neuspešna pa v 44 primerih. Poravnalni sveti so v letu 1963 obravnavali 108 zadev. Uspešno je bilo rešeno 84, brez uspeha pa 30 zadev. V petih primerih se stranke niso držale poravnave.

Poravnalnim svetom sta odstopala nekatere zadeve tudi občinsko sodišče in okrajno javno tožilstvo v Brežicah, vendar samo v letu 1962, lani

pa nobene, ker je to vezano na takse. V mnogih primerih sta kar ustno svetovala strankam, naj se obrnejo na pristojni poravnalni svet.

Člani poravnalnih svetov niso prejeli za svoje delo nobenega povračila, zato so uveljavili takse in jih določali po lastni presoji. Izjema je bil pri tem le en poravnalni svet. Ponekod so vpeljali takse le, če je bilo delo združeno z ogledom na terenu. Tak primeri so bili pogosti, ker je velik del sporov nastal zaradi meja in potov. Delo poravnalnih svetov se je v primerjavi z letom 1961 zmanjšalo skoraj za dve tretjini iz že prej navedenih vzrokov. Tej problematiki je na zadnjem plenumu posvetil svojo pozornost tudi občinski odbor SZDL. — Razprava je tekla predvsem o financiranju teh organov, taksah in pripravah na nove volitve. V zvezi s tem so člani občinskega odbora SZDL sklenili, da se morajo krajevni odbori Socialistične zveze lotiti kadrovskih priprav in predvideti nove člane do septembra. Volitve poravnalnih svetov bodo verjetno v oktobru. Nadaljnji sklep govori o odpravi neupravičenih taks in o tem, da zagotovi redna sredstva za delo teh organov občinska skupščina. Poravnalni

sveti namreč niso organi krajevnih odborov SZDL, temveč družbeni organi za mirno reševanje sporov med občani.

Prihodnje leto — stanovanja za samske občane

Zamisel o gradnji samskih stanovanj so sevniški kolektivi pozdravili vsi po vrsti

Razprave o potrebi po novih stanovanjih se v delovnih kolektivih in na sejah občinskih skupščin pogosto zaključijo le s sklepi o gradnji družinskih stanovanj. Ponekod jim pritaknejo tudi kako garsonjero za nepogrešljivega strokovnjaka. To pa je tudi vse in žal kaže mnogo premalo skrb za mlade kadre. V težkem položaju se znajdejo zlasti mlajše ženske, predvsem v večjih mestih, kjer si jih doberšen del prisluži stanovanje s pomočjo pri-gospodinjstva. O velikem pomankanju samskih stanovanj smo slišali tudi v republiški skupščini in v nekaterih občinah so že začeli resno razmišljati o stanovanjih za samske ljudi.

Spodbuda za gradnjo samskih stanovanj je pred nedavnim dala tudi občinska skupščina v Sevnici na predlog zborov volilcev. Tovrstne zahteve so postavili številni zaposleni občani povsem upravičeno. Sevniška občina doživlja specifičen industrijski razvoj in razmere jo silijo, da čimprej reši tovrstna stanovanjska vprašanja. Predstavniki občinske skupščine so se na seji posvetovali z direktorji gospodarskih organizacij o možnostih za gradnjo samskega bloka v letu 1965—1966. Vsi navzoči so menili, da je predlog občanov za samska stanovanja ume-

sten in da morajo delovni kolektivi izglasovati ustrezne sklepe o številu potrebnih samskih sob.

Predvideni stanovanjski objekt naj bi imel v pritličju prostore za družbeno prehrano, klubski prostor s knjižnico ter lokal za pošto ali knjigarno. V prvem nadstropju naj bi bile dvoposteljne sobe, v drugem nadstropju pa sobe z eno posteljo. To je za sedaj še neuradni predlog, čas pa bo prav gotovo prinesel ustreznejšo rešitev. Število stanovanj, ki jih bodo pripravljene odkupiti gospodarske organizacije, bo odvisna od izdela projekta.

Zanimivo je, da je bil odziv delovnih kolektivov na obvestilo občinske skupščine o nameravani gradnji stanovanj za samske občane zelo razveseljen. Konfekcija »Lisica« je pripravljena financirati 20 sob: 15 za dve osebi in 5 za eno osebo. Jugotanim se je pripravil za 4 enoposteljne sobe, Mizarska produktiv-

na zadruga za 5 sob z dvema posteljami in 5 sob z eno posteljo, konfekcija »Jutranjka« pa za dve dvoposteljni sobi in eno sobo z eno posteljo. Naročilo ze eno sobo za dve osebi in eno sobo za eno osebo je poslalo tudi gostinsko podjetje Sevnica, Kmetijska zadruga Sevnica se je prijavila za 4 samske sobe. Odgovoriti morajo samo še tri podjetja, v katerih samoupravni organi o tem še niso sklepali.

Začetek je bil učinkovit in prvi koraki kar precej obetajo. Tudi potrebe so verjetno

zelo realne, saj so jih proučili v kolektivih. Če ne bo finančnih ovir, bo čez dve leti sredi Sevnice spet zrasel lep stanovanjski objekt, v katerem bodo dobili mesto tudi nekateri nujno potrebni lokali.

Jt.

SEVNIŠKI VESTNIK

Matični urad Sevnica

Julija ni bilo rojstev izven poročnišnice. — Poročili so se: Dušan Filšek, strojni tehnik, in Jožeta Remih, administrativka, oba iz Sevnice; Flak Terzić, šofer iz Ljubljane, in Marija Matjaž, natakarica iz Jelovca; Maki Koprivec, elektrovarilec, in Viktorija Stih, bolničarka, oba iz Krmelja; Maki Polanc, strojni ključavničar iz Sevnice, in Manica Černe, učiteljica iz Boštanj; Anton Iliaš, avtomehanik iz Gor. Radulj, in Marija Zegels, servirka iz Nemčije.

Umrli je: Marija Lubi, socialna podpiranka iz Lončarjevega doma, 76; Janez Gregorič, zidar iz Lončarjevega doma, 60.

NOVO V BREŽICAH

■ Zivitski trg v Brežicah je med najdražjimi v Sloveniji. Potrošniki to težko razumejo, saj ima mesto obsežno kmetijsko založbo. Trg je kar dobro založen. Največ je napredaj sadja. Jabolka prodajajo po 80 dinarjev kilogram, breskve po 150 in 160 dinarjev, hruške po 140 dinarjev in paradižnik po 150 dinarjev. Kilogram krompirja velja 50 dinarjev, kilogram solate 150 dinarjev, liter mleka 70 dinarjev, jajca pa so po 30 dinarjev.

■ V prodajalnih kruha so cene zelo amerne. Beli kruh prodajajo po 118 dinarjev kilogram, med-

dinarjev. Kilogram črnega kruha velja v Brežicah 88 dinarjev.

■ V nedeljskih objavah Radis Brežice smo zvedeli, da za učna mesta v kovinski in elektro stroki ne bo zadreg. Elektro Krško sprejme deset vajencev za elektroinstalaterje. Kovinska tovarna v Krškem deset vajencev za poklic ključavničarja in kovnostrojarja, gradbeno podjetje Sava pa deset zidarskih vajencev. Razna manjša podjetja in zasebniki razpisujejo dvajset učnih mest za ostale obrtne poklice. Za mladino, ki je letošnje končala osemletko in ni dobila učnih mest, so te ponudbe zelo ugodne.

■ Pred kavarno v Brežicah se je 1. avgusta dogodila manjša prometna nesreča. Mopedist Ivan Dimič je trčil v osebnih avtomobil, ki ga je upravljal Mihael Novak. Pri nesreči je dobil Dimič nekaj manjših poškodb. Gmotna škoda ni velika. Nesrečo je verjetno povzročil voznik mopea.

■ Povabila kmetijske zadruge v Brežicah so se odzvali številni mladinci, gospodinjice in študenti iz mesta in okolških vasi. Iako, ristili bodo priložnost za izredni zaslužek in se za 14 dni pridružili obratnem v brežiških hmeljišči. Mero nabranega hmelja plačuje zadruga po 100 dinarjev. Obratke iz oddaljenih krajev občine prevajajo vsak dan zjutraj na dolo in zvečer spet domov.

tem ko je v drugih občinah skrajni povsod po 120 dinarjev. Zemlje, makovke, slanički in preste so še vedno po 10 dinarjev, čeprav so maralnije cene poskočile na 14

tem ko je v drugih občinah skrajni povsod po 120 dinarjev. Zemlje, makovke, slanički in preste so še vedno po 10 dinarjev, čeprav so maralnije cene poskočile na 14

tem ko je v drugih občinah skrajni povsod po 120 dinarjev. Zemlje, makovke, slanički in preste so še vedno po 10 dinarjev, čeprav so maralnije cene poskočile na 14

tem ko je v drugih občinah skrajni povsod po 120 dinarjev. Zemlje, makovke, slanički in preste so še vedno po 10 dinarjev, čeprav so maralnije cene poskočile na 14

Nov obrat družbene prehrane odprl

Sevniški obrat družbene prehrane se je pred kratkim preselel v nove prostore. Jedilnica ima 15 miz s po štiri stoli, prostorna pa je tudi kuhinja. V obratu se hrani precej abonentov, blizu 180 jih pride na malico, 60 do 80 na kosilo, na večerjo pa nekaj manj. Cene so ugodne, saj velja zajtrk 60 dinarjev, malica 120, kosilo 220 in večerja 150 dinarjev. Točijo tudi nealkoholne pijače in pivo.

S. Sk.

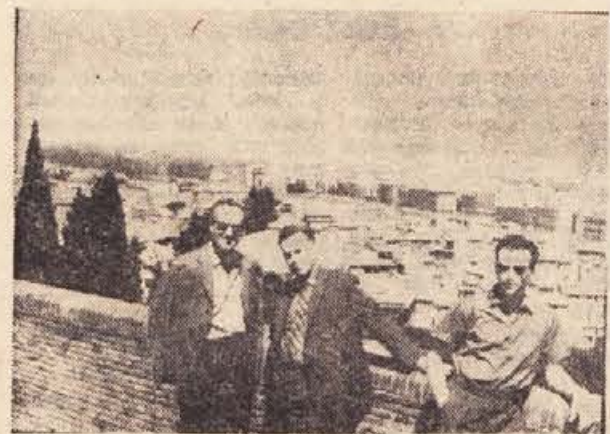

SEVNIŠKA MLADINA V MAKARSKI — Te dni se je iz letovišča počitniške zveze »Savinja« v Makarski vrnila skupina mladincev in mladih iz Sevnice, ki je sestavljala prvo izmeno na letovanju v znanem hrvaškem letovišču. Z letovanjem so se vrnilo zadovoljni in polni pohval o kolektivnem življenju izletnikov. Za 490 dinarjev so imeli odlično hrano in bogato izbiro pri vseh obrokih. Razpoloženje je ustvarilo kulturno zabavno življenje, saj je vsak drugi večer igral letoviški orkester, vmes pa so navijali gramofon in magnetofon. Tudi športna dejavnost je bila razgibana. Za dopolnitev vsega tega je letovišče izvedlo tudi več izletov. Zda je na vrsti druga sevniška izmena od vseh štirih, ki se bodo izvršile v tej sezoni. Za letovanje se je izvršnemu odboru počitniške zveze v Sevnici prijavilo 70 mladincev in mladih. — Na sliki: pogled na plažo v letovišču »Savinja« v Makarski. — (BRANKO ZUPANČIČ)

OD BOLOGNE DO SORENTA

6

Preden smo se poslovili od prijateljev v Rimu, smo obiskali še redakcijo časopisa »Unità« in centralni komite KPI. Ogledali smo si kajpak tudi Vatikan, Forum, Koloseum in druge rimske znamenitosti. Zadnji večer pred odhodom v domovino smo obiskali Anzio, mesto, kjer so se leta 1944 izkrcali angle-ameriški zavezniki. Tovariši iz Anzia so nam omogočili kratek izlet z motornimi čolni. Nato je

Pogled na Firence

bil sprejem v prostorih organizacije KPI. Presenetila nas je Stalinova slika na steni. Izmed vseh srečanj, ki smo jih imeli z italijanskimi komunisti, je bila to edina organizacija, kjer se niso dojele negativne vloge, ki jo je odigral Stalin v mednarodnem delavskem gibanju. Verjetno je to zato, ker so člani te organizacije še precej zaostrili in ni izključen tudi vpliv Kitajcev. V Anziu je samo okrog 500 članov partije, ki dobivajo na volitvah 25 odstotkov vseh glasov.

Pripravljali smo si, da ne bi načelniki vprašanj, zaradi katerih bi se naše srečanje utegnilo sprevreči v medsebojno pretekanje. Ko so nam zastavljali vprašanja, so se zanimali predvsem za pogoje življenja delavcev v razmerah socialističnih družbenih odnosov. Niso mogli razumeti, zakaj so pri nas še razločki med razvitimi in manj razvitimi pokrajinami. Vendar pa smo opazili, da so mlajši komunisti bolj razgledani in zato tudi bliže splošni politiki italijanske komunistične partije.

Slovo od Italije je bilo ganljivo. Ko smo si z gostitelji iz Rima prijateljsko segli v roko, nas je vse prevzemal občutek, da je bil naš obisk v Italiji skromen prispevek k razvijanju koristnega sodelovanja.

FRANCE MIHALOVČAN

Iz Zavrča na Dolenjsko

4. julija so krajevne organizacije iz Zavrča pri Ptuj organizirale dvodnevni izlet na Dolenjsko. Obiskali so Zuzemberk, Rog in Bazo 26 ter vrsto zgodovinskih partizanskih postojank. Na Rogu jih je popeljal domačin iz Dolenjskih Toplic Ljudež Martin. V Dolenjskih Toplicah so položili vence na grobnico padlih borcev, za sprejem pa so glavni krajevni organizaciji RK Dolenjske Toplice, zlasti predstojnik Anli Dragičević. Naslednjega dne so Zavrčani obiskali še Pterice in Kumrovec. Z izleta so odnesli polno tegih vtisov in se bodo še dolgo spominjali Dolenjske in njenih ljudi. — Na sliki: Zavrčani pred spomenikom v Zuzemberku. Tako se rade slikajo vse skupine, ki prihajajo na Dolenjsko iz najrazličnejših slovenskih in jugoslovanskih krajev, pa tudi iz tujine.

IVAN KOTOLENKO

»Dolčas? Kje pa, saj nimam časa!«

Do pomenka z Ljetozeto Kordišem, upravitnikom doma na Travnici gori, je zelo težko priiti. Prvič zato, ker ga ni tako preprosto dobiti doma, vedno je kje na svoji upravniški poti. Vse to pa ni tako, ker pravi, da bi se raje srečal v gozdu z medvedom kot pa prišel v časopis. Zato je bil tudi tale naš pogovor ubran bolj na to struno.

Ljeto je Potočan, s kožo in kostmi. Travnogorec pa je že svojih šest let. Ves ta čas vneta skrbi za razvoj priljubljene turistične in izletniške točke v hribih nad Ribnico in Sodražico in ima pri tem lepe uspehe. Največ pa je Travnica gora, kakor pravi, pridobila z novo cesto Ljubljana-Kočevje in pa s cesto od Ribnice do doma, ki je bila do grajena lama. Če pa primerja današnji dom z onim izpred

se bo povečala, ko bi bil le finančni ministerec bolj pri sebi!

Z avtobusom nad roparje

Prisebnost šoferja mestnega avtobusa je rešila plače delavcev in uslužbencev neke tovarne v Dalkonu (v skupnem znesku okrog 10.000 dolarjev), ko so blagajnika te tovarne napadli banditi.

Sper avtobusa Roy Panter

Beatlesi navdihujejo bandite

Ze nekaj dni išče kanadska policija bandita, ki je pretekli tork dopoldne v masko in lasuljo v slogu beatlesov vdrl v neko banko v Torontu in izginil z 28 tisoč dolarji. V času svoje operacije po banknih blagajnah je beatleski bandit ubil bančnega nameščena. Neka priča je izjavila, da je bandit vdrl v banko s skatlo za kitaro pod pazduho, iz katere je tako izvel avtomatsko orožje. To je za zdaj vse, kar je znanega o tem banditu.

Za trojčke: malo manj kot 300.000 dinarjev!

Se vedno prinašajo ljudje v našo pisarno prispevke za Korenetove trojčke. Tako smo v preteklem tednu prejeli 29.900 din v gotovini in 19.600 din prek banke. Vsega skupaj se je doslej nabralo že 296.883 dinarjev.

V upravo lista so prinesli denar: uslužbenec Hotela Metropol Novo mesto — 4.600 din; kolektiv »Zeleznine« — 10.400 din; uslužbenec Zdravstvenega doma Novo mesto so zbrali še 4.900 din; Dragica Peric iz Novega mesta, Faderševa ulica — 1.000 din; kolektiv Medobčinske zavarovalnice Novo mesto — 6.000 din; neimnovana iz Novega mesta — 1.000 din ter neimnovana iz Ljubljane — 2.000 din.

S polnočnicami pa so nam poslali denar: Anica Sauer iz Metlike — 1.500 din; Alojzij Nagu iz Kočevja, Mestni log 3 — 1.000 din; Jože Bižal, Kočevje, Mestni log 3 — 1.000 din; Jože Lavrič, krojač iz Zlebiča 12 pri Ribnici — 1.000 din; A. K. iz Male Lahinje pri Dragatušu — 1.000 din; Marica Golija iz Ribnice 119 — 2.000 din; Ivica Papež iz Učice Majde Silo 13, Novo mesto — 1.000 din; uslužbenec »Dane« na Mirni — 6.600 din; Martin Gorenc iz Hudega brezja, p. Studence — 500 din; Ivan Svajgar iz Črnomilja, Ulica Mirana Jarca 14 — 4.000 din.

Zbirka se še nadaljuje!

Vse, ki so doslej prispevali za Korenetove trojčke, hkrati obveščamo, da podatki v novici »POMOČ DOLENJSKIM TROJČKOM« (Ljubljanski dnevnik, sredo, 5. avgusta 1964) niso točni. Neki žvža poroča 5. avgusta iz Novega mesta, da so nekateri občani predlagali, da bi osnovali nekakšen »sklad« za socialno šibko družino oz. za »zabavno pomoč« družini. Pisec žvža pravi 5. avgusta, da je nekakša dobita precejšen razmah, saj se je razen 40 ti-sočakov zbralo tudi nekaj oblačil, hrane in drugega materiala za dojenčke. Do 5. avgusta pa so bralci in naročniki Dolenjskega lista poslali naši upravi že skoraj 200.000 dinarjev za Korenetove trojčke! »Žvža bi pač moral imeti pogum, da bi namesto besed nekateri občani pošteno povedal, da je dal pobudo za zbirko denarja kot pomoč Korenetovi družini Dolenjski list. Kje je dobil podatke o 40.000 din pomoči, ne vemo — vsekakor pa so njegove številke k sreči petkrat pre-nizke! Pa brez zamere!

se bo povečala, ko bi bil le finančni ministerec bolj pri sebi!

Z avtobusom nad roparje

Ze nekaj petdeset potnikov in je videl, kako je pet maskiranih oseb sredi ceste napadlo blagajnika in njegovega šoferja, potem ko so s svojim osebnim avtomobilom prestregli in zausavili tovarniški tovorni avtomobil. Panter ni niti za hip pomišljal. S svojim velikim avtobusom je obrnil proti banditom, ki so že zgrabili vrečo z denarjem ter poskušali obiti avtobus in pobegniti. Ker je vedel, da ne bo več nobenega upanja, da jih dobi, če se mu umakne, se je Panter s svojim avtobusom povprek postavil na cesto.

»Zlata mrzlica« na Labradorju

»Odkar je bil kanadski ministrski predsednik Pearson pred kratkim v Londonu in Parizu, govorijo v Kanadi o esnem gospodarskem sodelovanju vseh treh držav. Pri tem bo predvsem šlo za te

Predvsem imamo premalo sob, je potočil. Prostora za vikend hišice imajo dovolj in je vsakomur zastoj na razpolago, kdor bi želel graditi (gospodarske in druge organizacije, društva itd.). S tem pa bo sedanjí vodovod pred-majhen in treba bo misliti na vodovod. Z zgraditvijo ceste proti Vagovici bo dom na Travnici gori odprt tudi proti Notranjski.

»Kaj pa dolčas? Mislim pozimi, ko si bolj sam, te ni strah«

— Dolčas? Kje pa, saj nimam časa za to! No ja, pozimi smo tu res bolj sami, toda ne vedno. Med semestrinimi počitnicami pridejo na Travnico goro šolarji iz Ljubljane (smučanje, sankanje), pa tudi sicer vedno Koga zaneše pot semkaj. Vedno moram kam skokiti, pa se mi malo počitka pozimi kar pri-leže. Sicer pa imamo televi-zor, radio, telefon...

Za prvomajске praznike se je okrog doma napletlo toli-ko turistov, kot že zlepa ne, prav tako je ob lepih nede-ljeh. In tedaj je treba pete kar dobro nabrusiti. Pol ure hoda od doma se nudi čisto-vit razgled na Snežnik, Ri-snjak, Kamniške planine in tja do Ljubljane in Triglava. Mir in lepota, kot nalašč za utr-jene živce. Potem pa lov; div-jadi več kot dovolj, vsako le-šče in po vsakem deževju onesnažuje Radešco in Krko. Najbolj so prizadeti prebiv-ralci Topliške doline, ker se njihov vodovod napaja na izviru Radešce. Voda iz vo-dovoda je po vsakem deževju najmanj teden dni neuporabna, pa tudi za kuho in pra-

F. GRIVEC

melitnejše izkoriščanje narav-nih zakladov kanadskega po-lotoka Labradorja, kjer živi na površini 1,9 milijona kvad-ratnih kilometrov komaj dva-let tisoč ljudi, od kate-rih so tri četrtine Eskimi in Indijanci.

Labrador skriva v svojih nindrih neprecenljive narav-ne zaklade, ki ležijo še ne-izkoriščeni. Leta 1957 so sicer zgradili železniško progo in tudi nekaj jezov na reki Ha-milton, toda to je bilo vse. Zdaj pa je kanadski minist-rski predsednik ponudil Fran-ciji labradorski uran in fran-coška vlada je takoj izrazila pripravljenost, da sodeluje pri izkoriščanju labradorskih naravnih bogatstev.

Sončne pege vplivajo na srce

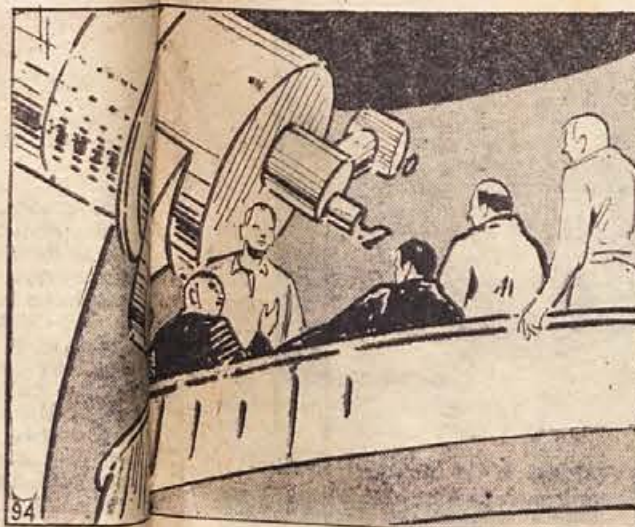
Sončne pege in eksplozije na Soncu povzročajo srčne napade. To ugotovitev je ob-javil na britanskem kongresu zdravnikov francoski zdrav-nik Marcel Pommouilloux, ki je priznan specialist za srce in sekretar svetovnega zdrav-niškega kongresa. Svojo trdi-tele utemeljuje s tem, da je 1500 njegovih pacientov 24 ur po nastalih pegah na Soncu dobilo srčne napade. Znan-stvenik je prepričan, da so delovanje srca odvisno od do-ločene vrste sončnih kozmič-nih žarkov.

V kratkem nova slikanica!

Mladim bralcem našega tednika spo-ročamo, da bomo v kratkem začeli objavljati novo, zanimivo slikanico: zgodbe o Argonavti in njih-ovem iskanju zlatega runa.

NE POZABITE: v kratkem NOVA SLIKA-NICA v Dolenjskem listu!

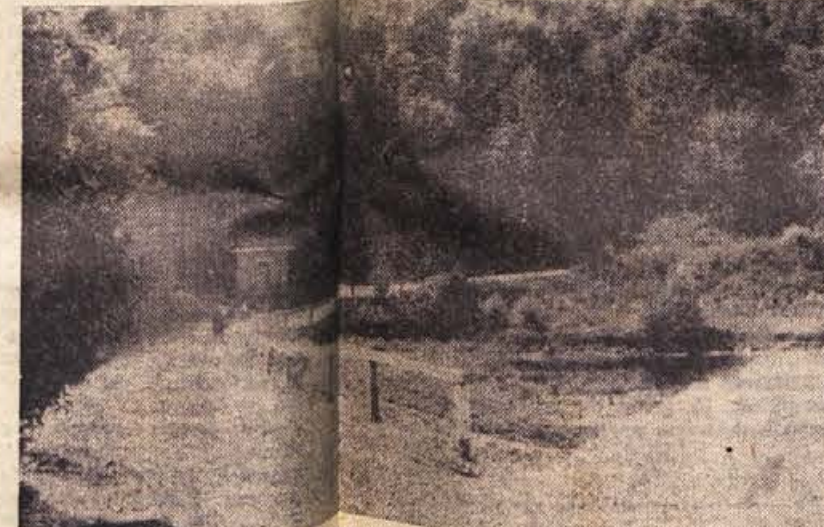
DEČEK DUB V VESOLJU

94. Bolj pre-livo je bilo mnenje astronautov, da utegnejo odkriti v vesolju kakšen neznani planet. Čez kakšno leto, ko se bo astrono-mo. Glavna naloga astronautov je razvozlati, koliko je staro, kako je nastalo, v kakšno smer se razvija, ali obstaja ali ne, ali je življenje ali ne, ali je med številnimi zvezdami in sončnimi sistemi naša Zemlja prva ali edina, na kateri so se razvila razumna bitja.

Če se vda izneveri človeku...

Ze nekaj časa poročamo o umazaniji, ki se je začela te-tos pojavljati v izviru Radeš-šce in po vsakem deževju onesnažuje Radešco in Krko. Najbolj so prizadeti prebiv-ralci Topliške doline, ker se njihov vodovod napaja na izviru Radešce. Voda iz vo-dovoda je po vsakem deževju najmanj teden dni neuporabna, pa tudi za kuho in pra-

Tukajle priteče izpod Radešce, ki je zadnje mesece povzročila vsej Dolenjski toliko skrbi, ubijanje v ozadju: črpalnice krajevnega vo-dovoda za Dolenjske Toplice ne delujejo!

nje je ne morejo uporabljati. Obiskali smo Dol. Toplice, Podturn, Sela in Meniško vas in povpraševali.

Ljudje ubijajo, kaj je skralilo Radešco

Nada Unetič, natakarica v Zdravilišču v Dol. Toplicah je povedala:

— Voda je od februarja le-tos po vsakem deževju izred-no umazana. Ob takih dneih

DOLENJSKI LIST v vsako hišo Bele krajine, Spod. Posavja in Dolenjske!

Tone Zupančič iz Podturna

pravi, pa, pri izviru Nekateri pravi, da prihaja umazana-je pa odprlo v zemlji ali kaj do letos je bila vedno čista. On zadnjem dežju v ju-lyu je bila tako črna, pa je splošno znano, da je de-ževje. Voda iz vodovoda je prva ali edina, na kateri so se razvila razumna bitja.

Kapševa kapnica rešuje Topličane

Anton Strniša iz Dol. Toplice: — Predvsem potrebujemo nov vodovod. Po mojem je vsemu kriva separacija v ko-čevskem rudniku. V kraških kotanjah se nabira premogov prah, ki ob nalih skupaj z vodo priteče v dolino in Ra-dešco popolnoma zamaže. V

Jože Fink, mlinar iz Obhrha 15, je s ponosom pokazal iz-vir Obhrha, ki je kak kilome-ter oddaljen od Radešce, in dejal: — Ta voda je boljša kot Radenska! Obhr je čist, skali se kot vsaka voda, sa-mo, če dežuje, in se takoj očisti. Pravijo, da bodo od tu naredili nov vodovod, zdaj, ko je Radešca umazana.

Janez Nardin, mlinar iz Sel pri Dol. Toplicah, je potrdil poprejšnje izjave: — Ob Ra-dešci v mlino delam že 33 let. Skozi do lani poleti je bila čista. V hudi vodi je bi-la tako kot vsaka umazana, pa se je, takoj, ko je upadla, očistila. Lani — mislim, da je bila enkrat poleti — pa je po manjšem dežju, ko je ko-maj toliko narasla, da smo še lahko mleti, prišla umaza-nja. To se je ponovilo še ne-kajkrat, pa ne po vsakem dežju. Letos julija je bilo naj-hujše: kar 14 dni se ni očis-tila! Ljudje govorijo, da je dobila drug izvir, da gre sko-zi rudnik in vse mogoče. Zadnja leta tudi hitreje upa-da, kot je prej.

Karel Turk iz Podturna upravlja črpalnico vodovoda pri izviru Radešce. — Bolj umazana voda ne more biti 12 let delam tu. Februarja letos je prišla iz izvira prav črna voda in odlejal se to po vsakem dežju ponavlja. Ne očisti se prej ko v 7 dneh. 14. julija letos je bila najbolj

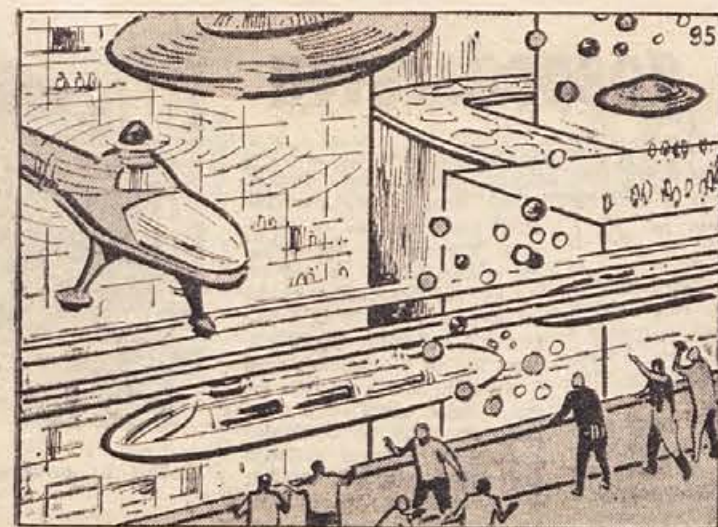
Jože Kapš iz Dol. Toplice je menil: — Tod okoli je pre-cej kraških jam, iz katerih izpira voda razne umazanije. Ne bi dvakrat rekel, da tudi kočevski rudnik nima kaj zraven. Meni ni hudo, kadar je umazana, ker imam kapni-co. Tudi ostalim je ne odre-čem: ljudje imajo otroke, ponekod so bolniki, brez vo-de pa nihče in more biti Ra-de volje dajem vaščanom kapnico, čeprav črpalika trpi in je treba vodnjak večkrat izpirati. No, pa tista tesnila še sam naredim, ker voda, kakršna je včasih, res ni užit-na!

»Ze pred 4 ali 5 leti se je začelo«, trdijo mlinarji

— Voda je po dežju črna kot smir. Ni za piti in tudi za kuho ni! Jaz sem tu mlinar že od 1934. Poleti Radeš-ca rada presahne za toliko, da se ne da mleti. Včasih smo imeli 3 kamne, zdaj je samo eden. Ze pred petimi leti, tako se mi zdi, se je za-čela pojavljati umazanja.

»Ze pred 4 ali 5 leti se je začelo«, trdijo mlinarji

— Voda je po dežju črna kot smir. Ni za piti in tudi za kuho ni! Jaz sem tu mlinar že od 1934. Poleti Radeš-ca rada presahne za toliko, da se ne da mleti. Včasih smo imeli 3 kamne, zdaj je samo eden. Ze pred petimi leti, tako se mi zdi, se je za-čela pojavljati umazanja.

95. Na Zemlji je velika svečanost. Brž ko se bo zmožilo, bo Zemljo obiskalo sonce, čigar žarke bodo prvič ujeli v vsemir-sko zrcalo. — Vsa mesta, ki jih bo obiskalo sonce, so svečano okrašena. Zvočniki govorijo o najmočnejšem uspehu vesoljskih graditeljev. Ljudje so ga lahko dosegli šele takrat, ko so se odpovedali vojn in nesmiselnemu trošenju denarja za uni-čevanje. — Potem je sonce zašlo in na nebu je zasijalo drugo, umetno. Zrcalo je ujelo sončne žarke in jih poslalo na Zemljo, kjer so pregnali temo.

Jože Fink iz Obhrha

umazana, tako ni bila še nik-dar, in vse do danes se ni popolnoma očistila v velikem izviru, kjer je nekako sivka-sta, kot da bi bila v njej raz-topljena gлина.

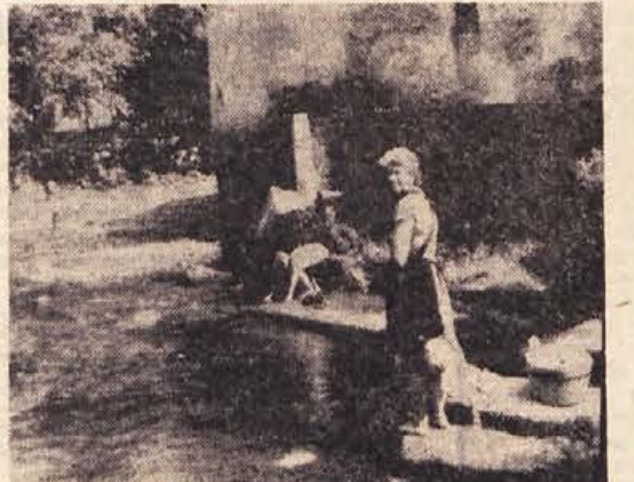
Tako pripovedujejo in tako sodijo o vodi, ki se jim je izneverila, ljudje v Topliški dolini. Kako dolgo bo še Jo-že Kapš s svojo kapnico na-domešal vodovod v Dol. Toplicah? Kje dobivajo vodo prebivalci ostalih vasi ob dežju, kadar je ta iz vodovo-

Karel Turk iz Podturna

da neuporabna? Kako je z otro-ki, z bolniki in kako z grad-njo novega vodovoda, ki bi odpravil to slisko, so vpra-šanja, ki tarajo prebivalce in terjajo odgovor. Ljudje ne morejo živeti brez zdrave pit-ne vode!

MILOŠ JAKOPEC in JOŽE SPIHAL

Goršetova iz Podturna pere na jezu tik pod izvi-rom Radešce. »Ali se je kaj odprlo v zemlji ali kaj?« je vprašala, ko smo radovedno po vasi o vzro-kih za umazano vodo

96. In Dub? Zopet je na morju, od koder tudi on opazuje uspeh vesoljskega zrcala. Le da ni več sam. Z njim sta žena in štiri letni sinček. Indijka je, tista novinarka, ki ga je spreml-jala v vesolju. — »Ojka, bo vsako noč tako svetlo? Kdaj bomo potem spali?« sprašuje sinko. — »Ne, to je samo noč, ker je svečanost. Sedaj pa pojd v posteljo,« pravi Dub. — »Pripove-duj mi o Meseцу,« je poprosil otrok. — »Drugič,« je obljubil Dub in pobožal sinka, ki je že zaprl trudne očke.

KONEC

H. Scharpf:

NA DIVJEM ZAHODU

Bill je v divjem diru jahal proti meji. Težko natovor-jena mula mu je le težka sedla.

Pot je bila slaba. Bill je rjovel divje kletvice, od ka-terih vsaka bi vernega kristjana obsodila na večno pogu-bljenje.

V neki soteski je nenadoma stopil predenj bradat mo-žakar in mu dal z roko znamenje, naj razjaha. Bill je spodbodel konja. Tedaj pa je zazviljal za njim laso in ga ne preveč nežno vrgel iz sedla. Ko se je skušal dvigniti, jo je dobil z držajem pištole po glavi, tako da so sonce, mesec in zvezde zaplesale okoli njega. Ko je šumenje in brnenje v njegovi glavi malo popustilo, ni bilo razbojnika z Billovo mulo nikjer več.

Bill je le s težavo zopet zajahal konja. Počasi se je bližal obmejni naselbin. Bila je izumrla. Naposled je od-kril pred neko hišo moža s staro voljaško čepico na glavi.

— Halo, — mu je zaklical, — kje bi našel Serifa?

Razbojnik me je napadel in oropal!

— Serif je bil nocoj umorjen, — je dejal stari mož, dvignil dva prsta k čepici in pljunil v velikom loku.

— Kje je bil zupan? — je vprašal Bill.

— Ta sedi v zaporu, ker je osumljen, da je umoril Serifa, — je povedal mož mirno.

— Toda obmejna mlitica je prav gotovo tu, — je na-daljeval Bill.

— Poveljnik obmejne mlitice, — je povedal mož s čepi-co, — je izkoristil priložnost in jo pobiral z občinsko blagajno na varno.

Caramba, — je zaklel Bill, — kje bi lahko našel ko-ga, ki bi mi pomagal loviti razbojnika?

— Najbolje je, da se obrnete na upravnika tukajšnje-ga zaporu, — mu je svetoval mož s čepico, — ta je ulovil že mnogo tolovajev, stanuje pa tu nasproti.

Bill je izročil konja možu, da malo popazi nanj, in vstopil v hišo. Ko je stopil pred upravnika zaporu, je v njem takoj prepoznal razbojnika, ki ga je napadel in orop-al. Urno se je obrnil in odšel zopet na ulico. Toda na nje-govo presenečenje ni bilo moža s čepico nikjer več. Od-jezdil je z Billovim konjem.

In tako se je zgodilo, da je na tej trikrat prekleti meji divjega zahoda Billa vendarle dohitela policija, ki ga je zaradi roparskega napada že tri dni zasledovala...

Malo preden je bila Črni gori obljubljena nova vlada, je imel Mile Radov Vujović take pomisleke:

»Zadeva je močno podobna zgodbi o sitnih in lačnih muhan. Ali ni bolje, da imamo kar naprej isto vlado, ki se je že nažrla, medtem ko bo nova vsa sestradana in po-goltna, a vse bo šlo ljudstvu na grbo.«

— Vse v redu, tovariši direktor! Kar mirno podaljšajte svoj dopust, doma smo z vsem delom na tekočem!

Dokaj ugodno polletje v gospodarstvu

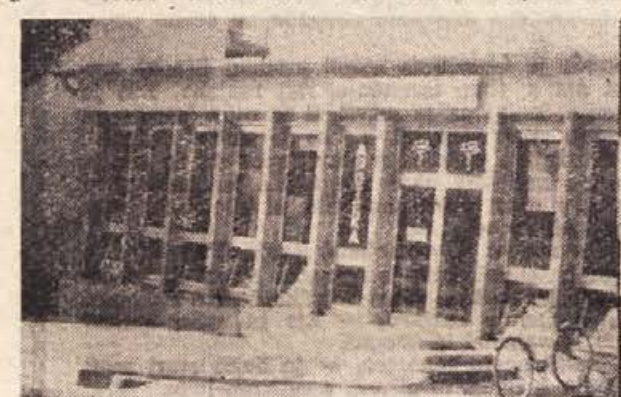
Na petkovi seji zbornice delovnih skupnosti sprejeto priporočilo gospodarskim organizacijam, naj bi članom delovnih kolektivov izplačale 2000 do 3000 din nadomestila za podražitev - Polletni plan gospodarstva dosežen s 47,1 % - Največ uspehov so dosegli v gozdarstvu, prometu, gostinstvu in obrti Iskra je najboljša

Na pomembno sejo zbornice delovnih skupnosti so bili razen odbornikov vabljeni tudi direktorji gospodarskih organizacij, predsedniki delovnih svetov, sindikalnih podružnic in sekretarji ZK na območju občine. Razen teh se je seje udeležil tudi ljudski poslanec tovariš Nagode.

V letošnji prvi polovici leta izkazuje gospodarstvo občine Črnomelj razmeroma ugoden vzpon (33,7 odst.), če ga primerjamo z istim obdobjem lanskega leta, vseeno pa je za 2,9 odst. manjši, kot je bil predviden.

Industrija je dosegla 46,8 odst. obveznosti do letnega plana, kmetijstvo 45,0, gozdarstvo 55,2, gradbeništvo 33,5, promet 50,1, trgovina 47,8, gostinstvo 50,7, obrt 50,9, v ostalih dejavnostih pa je bil letni plan dosežen s 47,1 odst.

Če upoštevamo, da so nekatere gospodarske panoge nekoliko na slabšem, kot so predvidevali, zaradi objektivnih vzrokov, (neupravičenih investicij, slabše sezone v trgovini, gradbeništvu itd.), lahko upamo, da bodo to v drugem polletju nadoknadili.

Pretekli mesec je bila v Črnomlju dograjena in odprta nova lekarna, ki jo vidimo na sliki. So-dobna zunanja in notranja ureditev stavbe bo omogočala kolektivu lekarne ugodnejše delovne pogoje in poslovanje, kar bo vse v prid potrošnikom zdravil.

Prihodnje leto več, pa vendar premalo!

Odborniki zbornice delovnih skupnosti občine Črnomelj so na zadnji seji prejeli osnutek predračuna za leto 1965, ki so ga izdelali na podlagi najnujnejših potreb pri izpolnjevanju ustavnih določil in statuta občine. Tako zgodaj so se Črnomelci lotili tega dela zato, da bi širše družbeno-politične skupnosti na podlagi podatkov lahko obravnavale delitev sredstev tudi z vidika manj razvite komunice, hkrati pa predstavila osnutek predračuna za vse odbornike orientacijo za prihodnje leto.

Matični urad Stari trg

V preteklih dveh mesecih ni bilo rojstev izven porodne hiše. Porok sta: Anton Mušič iz Dol. Radene, 35 let, ter Marija Majerle iz Starega trga, 69 let.

Matični urad Črnomelj

Julija je bila doma rojena ena deklica. Porok sta: Vinko Lohar, gradbeni tehnik iz Črnomlja, in Marija Spreitzer, uslužbenka iz Loke; Pavel Ristič, uslužbenec iz Vrbske, in Cvetka Črnič, uslužbenka iz Črnomlja; Anton Jakofčič, litar iz Ljubljane, in Antonija Trdič, šivilja iz Desince.

Umrli so: Dorotheja Kure, učiteljica iz Gribelja, 75 let; Barbara Zolotar, gospodinja iz Gribelja, 64 let; Karel Jerman, uslužbenec iz Loke, 52 let.

Matični urad Vinica

Julija sta bila doma rojena dva deklica in ena deklica. Porok ni bilo. Umrli so: Alojz Gorše, kmetovalec iz Hrasta, 66 let; Simon Sterbenac, kmetovalec iz Vukovec, 52 let, in Anton Brezovar, otrok iz Učakovce.

Od vseh industrijskih podjetij je v prvem polletju najboljše uspehe v planu dosegla semiška Iskra, ki se ponša s 53,9 odst. za njo pa se vrstijo: Lič, Rudnik, Beti, Zora, Belsad in Belt. Kot je bilo na seji ugotovljeno, so se Lič, Zora in Belsad znašli v takih težavah, da v prvih šestih mesecih letošnjega leta niso ustvarili dovolj sredstev za sklade podjetja in pla-

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

čilo anuitet, rudniku Kanizarica pa v te namene celo manjka 9.809 milijona dinarjev.

Pri obratnih podjetjih je opaziti v dosegu plana dokajšnje razlike. Nekatera so pustila že v prvi polovici leta daleč za seboj predvidene številke, druga pa se jim ni mogla niti zadovoljivo približati. Po podatkih, s katerimi so postregli na občinski seji, so se med obrtnimi podjetji najbolj odrezali Kovinar (62,6 odst.), Valjni mlin,

Tapetništvo in dekoraterstvo, Marmor Gradac itd., najslabše uspehe pa so zabeležili v Mizarski delavnici Vinica, Opekarni Kanizarica ter Klavnici in mesnici.

KZ Črnomelj predstavlja celoten socialistični sektor v domači občini, že nekaj časa pa se bori s hudimi težavami. Letni plan celotnega dohodka je zadruga dosegla s 45 odst., hkrati pa ustvarila 203.000 dinarjev za sklade. Lani izguba, letos pa že nekaj na sklade - to je sicer skromen, a vendar lep napredek.

Gostinsko podjetje Črnomelj ima v občini več kot tri četrtine vsega gostinskega obseva, vendar njegova 'vzgoja' je pri polletnem obračunu pokazala, da manjka podjetju 332.000 din oziroma milijon dinarjev več, če bi hoteli odvesti vse prispevke na sklade. Izguba nastaja v novem hotelu Lahinja in povsod tam, kjer se hrani več abonementov. Kolektiv trdno upa, da jim bo še letos nova cesta privedla v naročje več turistov in tudi zaslužka, česar zdaj pogrešajo.

PRIPOROČAJO 2.000 DO 3.000 DIN NADOMESTILA

In osebni dohodki? V primerjavi z lanskim letom so se sicer povsod dvignili, vendar se skoro pri nobenem podjetju ne gibljejo skladno z dohodkom gospodarske organizacije in njenim planom. Najnižje dohodke so imeli v črnomaljskem obratu tovarne Beti, kjer znaša povprečje 22.082 din, najvišje pa v rudniku Kanizarici s povprečnim osebnim dohodkom 39.471 din na enega zaposlenega.

Na podlagi vseh teh podatkov se je začela razprava o nadomestilu za povečanje osebnih dohodkov zaradi podražitev. Nekateri delovne organizacije so že ukrepale, vse ostale pa bodo o tem odločale na zborih delovnih skupnosti prihodnji teden. Pri nekaterih kolektivih so se

pokazale težnje, da bi izplačevali nekaterim članom manj, drugim več nadomestila, vendar so bili na skupščini mnenja, naj bi dobili vsi enako, ker so se pač cene za vse potrošnike enako zvišale. Sprejeto je bilo priporočilo delovnim organizacijam, naj bi te izplačevale od 1. avgusta, lahko pa tudi od julija dalje, vsem svojim zaposlenim 2.000 do 3.000 din nadomestila zaradi zvišanja življenjskih stroškov. Hkrati so poudarili, naj to reši vsaka organizacija zase tako, kakor ji najbolj ustreza in v skladu z možnostmi. Tako nadomestilo naj bi dobili tudi vsi socialni podpiranci, študenti itd., ki so tega najbolj potrebni.

Iz razprave je bilo razbrati, da bo marsikatera gospodarska organizacija težko zbrala potrebne vsote za izplačilo nadomestila, celo minimalno nadomestilo 1.500 din, priporočeno od ZIS, bodo ponekod težko izplačali. Če ne gre drugače, bodo podjetja, ki razpolagajo s skladi, lahko sredstva za nadomestila črpala iz teh, kjer pa skladov ni, bo seveda težje. Izhod v skrajni sili so tudi premostitveni krediti.

Kljub vsem tem težavam pa so predstavniki gospodarskih organizacij pokazali razumevanje do teh vprašanj in so izjavili, da bodo povsod skušali najti zadovoljivo rešitev.

OBIŠČITE MIRNO GORO!

Mirna gora (1048 m) je od železniške semiške postaje oddaljena tri ure hoda, ima pa tudi urejene ceste, da lahko pripelje avtobus ali tovornjak prav do doma. Celodnevni penzion na Mirni gori (odlična hrana) velja 1000 din, vendar je dom med tednom kljub temu skoraj prazen. Mnogi grede raje na Gorenjsko ali na morje, čeprav bi se lahko prav tako lepo imeli tukaj. Zlasti organizacije ZB bi lahko prisrbele takaj oddih svojim članom, saj tedenski penzion 7000 din ni previsok. Vsekakor bi kazalo o teh ugodnostih razmisliti tudi na pristojnih mestih.

15 izmed 35 obrtnikov-šušmarjev se je javilo

Občinska skupščina v Metliki je sprejela odlok o dohodnini v stalnem znesku. Z njim je določena sorazmerno nizka dohodnina za obrtnike, ki so sicer v rednem delovnem razmerju, pa v prostem času opravljajo obrt. Od 35 takšnih obrtnikov, ki jih vo-

sku, ločeno evidenco, ta dohodnina pa ne vpliva na nobene izmed pravic iz zakona o socialnem zavarovanju.

Če morda posamezniki, ki se po določilih novega odloka doslej še niso prijavili, mislijo, da se bodo s tem izognili plačilu dohodnine, se motijo, ker bodo kljub temu dobili plačilne naloge za poravnavo dohodnine v stalnem znesku. To bo toliko lažje, ker so inšpekcijski organi vsem že na sledi.

Govorice o tem, da je 8000 din dohodnine na leto preveč so neosnovane. Naj povemo, da je nekdo krojač, ki sicer dela v podjetju Komet, v prvi polovici letošnjega leta naredil 6 novih oblek in zaračunal za storitev po 9000 din, za vse leto pa bo plačal 8000 din dohodnine, medtem ko je metliški krojač Avgust naredil v tem času le 2 obleki in zaračunal delo po 4500 din, za plača 36.000 din davkov na leto!

POPRAVEK

Na zahtevo prizadetega Franca Nemanica iz Božakovega objavljamo, da je bil imenovan obsojen na novomeškem okrožnem sodišču zaradi poizkusa hude telesne poškodbe svoje žene. S tem pravljamo vest, objavljeno v 23. številki našega lista, kjer smo zapisali, da je bil obsojen zaradi poizkusa uboja. Javni tožilec ga je tega kaznivskega dejanja obtožil, vendar ga je senat okrožnega sodišča kaznoval samo zaradi poizkusa hude telesne poškodbe.

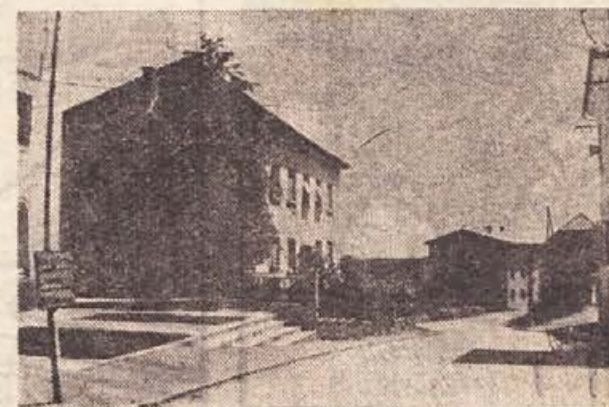
Gasilci vas vabijo v Drašče

Prostovoljno gasilsko društvo iz Draščev pri Metliki proslavlja 16. avgusta 40. obletnico ustanovitve. Ves čas, odkar obstaja, je društvo z veliko požrtvovalnostjo opravljalo svoje človekoljubno poslanstvo in v nešteti primerih reševalo življenje in imetje prebivalcev. Posebno skrb je posvečalo strokovnemu usposabljanju članstva in naraščajo in se trudilo, da bi izpopolnilo tudi opremo in orodje. To je bilo tolikanj bolj potrebno, ker je bila med vojno gasilska služba s brigadno in vsem orodjem vred požgana. Draški gasilci smo se lotili gradnje novega doma, v katerem bi se odvijalo delo in življenje vseh družbenih organizacij na drašičkem območju. Čisti dohodek veselice, ki jo prirejamo v nedeljo, 16. avgusta, je namenjen nadaljevanju gradnje doma. Igrala vam bo godba, priredili bomo srečolov, na voljo bodo janci in odojki na ražnju ter dobra drašička kapljica. Vabimo vas v nedeljo, 16. avgusta, ob 10. uri v Drašče! Prostovoljno gasilsko društvo Drašče

Brce in psovke namesto vzgojnih besed

O besedi človek sem že dostikrat premišljal, tako tudi zdaj v Metliki, kjer sem doživel dogodek, ki me je zelo pretresel in ki prav gotovo ne sodi v našo družbo. Jožko iz Rosalnice, ki mu je 14 ali 15 let, si služi kruh s tem, da pometi metliške ulice. Osnovne šole ni končal, dovršil je le štiri razrede. Doma niso premožni. Tudi onega dne je potiskal vozček s smetmi, poleg njega pa je šel starejši delavec, ki tudi opravlja podobno delo. Delata pravzaprav skupaj. Starejši se je norčeval iz dečka. Ko sta pospravljala kamenje, Jožko ni takoj 'skočil', zato ga je starejši takoj obsul z brkami, klofutami in psovkami. Po vsem tem je deček dobil še kamen v nogo. To se ponavlja iz dneva v dan. Deček joče, toda kaj bi s solzami, če se zanj nihče ne potegne, če ne najde lepe besede niti v službi niti doma? In vsi smo tako človeški...

-ni

Asfalt in novi stanovanjski bloki dajejo Semiču prikupno podobo

Bo res 100 ljudi ostalo brez dela?

Ze pred več meseci bi moglo priti do združitve semiškega obrata Agromel z lesno predelovalno industrijo Zora v Črnomlju, vendar je le še malo upanja, da bo do združitve sploh prišlo. Na sestanku predstavnikov obeh podjetij ter črnomaljske skupščine in skupščine Ljubljana-Center so se vse lepo zmenili in po podatkih, ki so jih agromelovci takrat navedli, je bilo v semiškem obratu vse v redu, tako da se ga Zora ni branila. Delavski svet Zore je sprejel sklep o združitvi, in ker so medtem semiški delavci prejeli samo minimalne osebne dohodke, jim je Zora izplačevala razliko do polnega zaslužka iz svojega.

Pri inventuri in primopredajnem zapisniku pa se je vse temeljito zapletlo. Ko je delavski svet ZORE prejel ta zapisnik, je takoj ugotovil, da so bili vsi podatki, ki jih je ta organ prej dobil o semiškem obratu, lažni. Zapisnik so že štirikrat zavrnili, medtem pa je delavski svet Zore razveljavil sklep o združitvi ter postavil Agromelu rok do 15. avgusta, naj uredi, kar je skuhal. Doslej pa niso v tem kolektivu pokazali prav nič dobre volje za to. Direktor Zore se je pred dnevi telefonično najvil pri Agromelu v Ljubljani, da bi se tam pogovorili o vsej zadevi, ko pa je prišel tja, ni bilo nobenega odgovornih tovarišev doma. Kolektiv črnomaljske Zore je tako oporčen nad tako nezainteresiranostjo Agromela, da se je odločil ukiniti vsa izplačila semiškim delavcem, dokler se stvar ne uredi.

Kaj bo s temi ljudmi - okoli 100 jih je - pa je drugo vprašanje. Za večletno pošteno delo ne dobe poštenega zaslužka, in čeravno so izkazovali vedno ugodne rezultate poslovanja v sklopu Agromela, ne vedo, kje so njihovi žulji in denar.

O vsem tem je na zadnji seji zbornice delovnih skupnosti občine Črnomelj ponovno tekla beseda. Zmenili so se, da bo občinska skupščina Črnomelj še enkrat posredovala med Zoro in Agromelom, da bi razčistili nejasen položaj, in to samo semiškim delavcem na ljubo. Če so se Črnomalci doslej tako trudili, da bi prišlo do sporazuma, so se samo zaradi semiških delavcev, vendar pa je mera polna...

Na prvem mestu v republiki

Novi kamioni, večja nosilnost, več prevoženih kilometrov in blaga in večji uspeh podjetja!

TE DNI V KOČEVJU

Asfaltni trak v ulici Borisa Kidriča je narejen. Zdaj so vse štiri stolpnice ob Rinski lepo povezane z ostalimi bloki v prav prikopno celoto. Vsekakor je treba čimprej izločiti iz sedanje okolice zastarelo klavnico. Gradnja in montaža nove klavnice napredujejo prepočasno.

Gospodinjje so se stalno pritoževale, da je pri hlebkah in kruhkih precejšnja razlika v teži. Zaradi pritožb so začeli kruh vsakomur tehtati, kar je zelo zamudno. Če tako dovolj dolgo čakanje v prodajalnih kruha se je s tem še povečalo, gospodinjje pa so spet razburjene. Nikdar ni prav...

Zveza borcev mesta Kočevje bo imela prihodnjo nedeljo pri Rožnem studencu piknik s srečevalom in plesom. Za prireditelje se pridno pripravljajo. Na voljo bodo na razniju pečeni janci in odloki ter druge dobrote. Seveda ne bo šlo brez dobre kapljice.

V Seškovi ulici je na novo odprt prav lično in higiensko urejen vinotok podjetja »Istra« z Reke. Vino prodajajo čez cesto. Poleg odprtih istrskih vin, ki jih točijo po 200 do 250 din, imajo tudi vsakršna vina in žgane pijače v zaprtih steklenicah. Za ta predel mesta je novi vinotok vsekakor koristna pridobitev.

Na avtobusni postaji je začela poslovati informativna pisarna Turističnega društva Kočevje, v kateri prodajajo tudi spominkarje, razglednice, cigarete itd. Odkar je pisarna odprta, se promet iz dneva v dan veča, turisti pa posebno radi posegajo po spominkih in razglednicah. Obiskovalci so zaželeli bolj pestro izbiro spominkov, poleg črno-belih tudi barvne razglednice in podobno. Turistično društvo se bo moralo čez zimo temeljito pripraviti in založiti z vsem potrebnim, da bo v prihodnji sezoni željam turistov lažje ustreglo.

Delavske športne igre v Kočevju

Končan je prvi del delavskih športnih iger sindikalnih podružnic delovnih kolektivov za leto 1964. V treh panogah je nastopilo 191 tekmovalcev.

Streljanje — moški ekipno (12 ekip): 1. Skupščina občine Kočevje 1. 772 krogov, 2. SGP »Zidare« (Kočevje) 685, 3. Rudnik rjavega premoga 669; posamezno: 1. Hočev (skupščina občine) 162, 2. Hiti (Rudnik) 161, 3. Jarc (IM Kočevje) 157 krogov. Ženske ekipno (3 ekipe): 1. Tekstilna (Kočevje) 479, 2. Prosvetni delavci 359, 3. SGP »Zidare« 338 krogov; posamezno: Trpin (Tekstilna) 110, Bešal 110, Lampe (obe Tekstilna) 99 krogov.

Kegljanje — (16 ekip): 1. Skupščina občine Kočevje I 2213 krogov, 2. SGP »Zidare« 2140, 3. »Istra« (Kočevje) 2120.

Namizni tenis — moški (8 ekip): 1.—2. Skupščina, Kemična tovarna, 3.—4. Prosvetni delavci, Tekstilna. Ženske (2 ekipe): 1. Prosvetni delavci, 2. Trgopromet. V borbi za prehodni pokal vodi Skupščina občine z 58 točkami, sledi SGP »Zidare« z 50 točkami, tovarna s 55 točkami. Drugi del se prične v drugi polovici avgusta.

Zborovanje internirancev na Grmadi

Ob sobotah in nedeljah se na Grmadi, znani turistični postojanki zbirajo mnogi turisti. Odločitev občinskega odbora ZB Ribnica, naj bo osrednja proslava internirancev iz ribniške občine in Dobrepolske doline na Grmadi, je torej razumljiva.

Zborovanje internirancev bi moralo biti prvotno v nedeljo, 9. avgusta, pa je bilo zaradi slabega vremena preloženo na 16. avgust. Interniranci se bodo tega dne zbrali ob 10. uri dopoldne na Grmadi nad Ortnekom. Brezplačen prevoz z ribniške in sosednje strani je zagotovljen. Zdrženje borcev NOV iz Ribnice vabi vse nekdanje internirance in zapornike, ki so trpeli po italijanskih in nemških zaporih in taboriščih, naj se zborovanja udeležijo.

poslovanja kot v preteklem letu. Kljub temu pa je v primerjavi z lanskim prvim polletjem realizacija v inozemskem tovornem prometu večja za 23 odstotkov. V drugem polletju se je v promet vključilo še sedem novih vozil, prav tako pa so uporabna vsa stara vozila, ki so bila prejšnje mesece v popravilu.

Doseženi dohodek je od lanskega višji za 49 odstotkov, prav tako čist dohodek, osebni dohodki so se povečali za 39 odstotkov, ostanek čistega dohodka za sklade pa se je povečal za 3.116 odstotka ali od 209.000 na 6.535.000 din. Letos je podjetju odstopljen prispevek iz dohodka v višini skoro osemnajst milijonov, ki predstavlja precejšen prispevek k možnim podjetjem za ustvarjanje skladov.

Najvažnejša in največja investicija Avta Kočevje je nabava novih kamionov, brez katerih si uspešnega vključevanja v domač, še bolj pa v inozemski cestni promet ni moč zamisliti. V prvem polletju so že realizirali 119 milijonov din investicij, od tega 110 milijonov za kamione in prikolice. Z Gospodarsko banko v Ljubljani so sklenili pogodbo za kreditiranje 24 novih kamionov iz uvoza v vrednosti 251.300 dolarjev. Z nabavo novih vozil OM bo tipizacija voznega parka opravljena 96-odstotno. Velike prednosti tipizacije so se pokazale že v enem letu poslovanja. Skladiščne zaloge rezervnih delov so manjše za okrog 20 milijonov, strokovni delavci v mehanični delavnici in vozniki pa so se

Po novih predpisih bodo ustvarili več sredstev za izobraževanje. Poslej se bo lahko izobraževalo več njihovih ljudi na zunanjetrgovinskem področju (višja komercialna šola pri DU Kočevje) in na še nekaterih drugih srednjih šolah. V glavnem pa bodo kar največ teh sredstev porabili za ožjo specializacijo ljudi na delovnih mestih, saj jim najbolj primanjkuje strokovnjakov — mehanikov.

Sindikati o nadomestilu za podražitev

Pred kratkim je bil pri občinskem sindikalnem svetu v Ribnici posvet, na katerem so razpravljali o zadnji podražitvi in v zvezi s tem o dodatku, ki ga bodo izplačale gospodarske organizacije svojim članom kolektiva. Govorili so tudi o rekreaciji, telesno-kulturni in športni dejavnosti

računih, ki naj pokažejo, kolikšen vpliv imajo spremembe, povzročene s temi ukrepi, na realni standard. Posebno pozornost pa je potrebno posvetiti delavcem z nižjimi osebnimi dohodki.

ObSS je mnenja, naj bi nadomestilo za povečanje življenjskih stroškov izplačali v vseh delovnih organizacijah vsaj od dneva podražitve, če ni možnosti izplačila za ves julij. Prav tako priporočajo, naj bi nadomestila znašala 2 do 3 tisoč na osebo, in sicer tako, da bi osebe z nižjimi prejemki prejele več, tiste z višjimi pa manj.

Nadalje je bilo v razpravi načeto vprašanje povečanja produktivnosti ter uvažanja dveh oziroma tretje izmene.

REŠETO

v delovnih organizacijah in izobraževalnem programu delavske univerze v Ribnici.

Občinski sindikalni svet je priporočil gospodarskim organizacijam, naj bi kompenzirale povišanih življenjskih stroškov slonelo na realnih

SOS ZA OTROŠKI VRTEC

Otroški vrtec v Ribnici gostuje že vrsto let v osnovni šoli. Na šoli pa so že tako na tesnem s prostori. Zato so sklenili, da si mora vrtec poiskati prostor drugje.

Prostora, kjer naj bi bilo dnevno v dobrem varstvu pod nadzorstvom vzgojiteljic 30 in več predšolskih otrok, stanovanjska skupnost Ribnica, v čigar sestavi spada vrtec, ne more najti. Vsi dosednji poskusi da bi za malčke dobili prostor, so spodleteli. Če se ne bo našla kaka rešitev ali če ne bo upravitelj odobril osnovne šole odločil izvršitev sklepa, se bo vrtec znašel v kritičnem položaju. Upravičeno lahko zapisemo, da imajo pristojni krogi premalo poslušna za potrebe otroškega varstva. Kaj nam bodo pomagale lepe besede o otroškem varstvu in skrbi za otroke v statusu krajevnih skupnosti, če ne bo niti osnovnih pogojev za razvijanje otroškega varstva?

Menimo, da je treba vprašanje otroškega varstva v Ribnici odločneje postaviti na dnevni red. Naša družba posveča otrokom, katerih starši so zaposleni, vedno večjo skrb, prav tako tudi podjetja, kjer so starši zaposleni. Otroški vrtec je postal v Ribnici nujna potreba, zato si niti misliti ne moremo, da bi zaradi pomanjkanja prostorov vrtec ukinili. Nasprotno, vrtec naj bi sprejel vse več otrok. Sprejel pa bi jih, če bi imel prostor. Menimo, da bi se

moralo najti rešitev za ribniški vrtec. Starši in tisti, ki so odgovorni za delo vrta, to upravičeno pričakujejo.

Zavzemati se za javnost planiranja

V vrsti predkongresnih svetovanj so se pred kratkim sestali v Ribnici komunisti, ki delajo v krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Razgovora, ki je nakazal vrsto konkretnih problemov, s katerimi se bodo morala spopasti vodstva organizacij SZDL, se je, žal udeležilo malo vabljenih.

Razprava se je kljub vrsti problemov zasukala predvsem na delo zborov volivcev, odnos občinskih organov do predlogov volivcev ter na javnost v planiranju. Poudarili so nujnost pri planiranju in širšo demokratičnost pri sprejemanju raznih aktov (npr. družbenega plana in proračuna). Pri tem je bilo doslej veliko formalizma; občani so

na zborih volivcev o tem lahko le glasovali, akta pa bistveno niso mogli spreminjati, ker ga zaradi čisto formalističnega tolmačenja tudi niso razumeli.

Ze pri sprejemanju sedemletnega plana bo treba s staro prakso prekiniti. Posamezne določbe, teze plana, naj občinska skupščina da že pred dokončno formulacijo v razpravo občanom prek javnih tribun. In pa, kar je najvažnejše, dogovoriti se je treba, kako obravnavati ta vprašanja, namreč brez formalizma, z ljudmi, občani. Zbor volivcev naj postane široka ljudska tribuna razpravljajočih občanov in ne sestanek, razdeljen na vprašujoče (obča-

ne) in odgovarjajoče predstavnike skupščine.

Skupščinski organi morajo dosledno odgovarjati na željo občanov, ki so jih postavili na zboru volivcev; ne smejo se zadovoljiti z ugotovitvijo, da želje presegajo finančne zmoglosti občine in potem nič ukreniti.

Na posvetovanju so veliko govorili tudi o razvoju kmetijstva in gozdarstva ter o skrbi za kmete v hribovskih krajih. To naj v prihodnje postane ena glavnih skrbi ne le organizacij SZDL, temveč vse naše družbene skupnosti, predkongresne smernice 6. plenuma CK ZK, pa naj postanejo vodilo in politika Socialistične zveze in vseh samoupravnih organov. (fg)

»AVTO« Kočevje se s hitro opravljenimi in solidnimi uslugami v cestnem prometu vedno bolj uveljavlja tako na domačem kakor tudi na mednarodnem trgu.

Po posebni oceni o upravičenosti do delitve novih vozil je namreč Avto v Sloveniji v cestnem prometu

KOČEVSKÉ NOVICE

na drugem mestu, v mednarodnem pa po deviznem prilivu na posamezno vozilo celo na prvem mestu.

Podjetje se je v prvem polletju letošnjega leta borilo s precejšnjimi težavami. Tako so šele konec prvega tromesečja dobili nove kamione,

namesto v začetku leta, v tem času je bilo osemnajst starih vozil v generalnem popravilu, pri delu pa jih je močno ovirala tudi huda zima. Kljub vsem težavam pa so z vztrajnim delom dosegli v prvih šestih mesecih v tovornem prometu 363 milijonov din realizacije (50,4 odstotka letnega plana), mehanična delavnica celo 60 odstotkov (138 milijonov), plačana realizacija pa znaša 54,9 odstot. (450.382.000 din).

V mednarodnem prometu so dosegli v tem času 155.279 dolarjev oziroma 44,4 odstotka plana. Zastoj je nastal predvsem zaradi sezonskega poslovanja v prvem polletju in pričakujejo, da bodo v naslednjih mesecih z lahkoto ustvarili predvideni plan v višini 350.000 dolarjev, kar predstavlja za 20 odstotkov večji učinek mednarodnega

NAŠ OBISK

Pri 76-letnem kiparjevem očetu

Dolgo sem želel spoznati Jožeta Jarma, očeta kiparja Staneta iz Kočevja, sicer daleč naokrog dobro znane rezbarja-podobarja. Zmotil sem ga sredi vnetega dela, kateremu se ni odrekel

laj v Avstriji in se 1909 dokončno naselil v Osilnici, nekoč zelo živahnem kraju ob sotočju Kolpe in Cibranke. Kiparil in rezbaril je vse življenje, razen dvakrat po nekaj let, ko sta ga od dela odtrgali svetovni vojni.

»Zakaj sem se odločil za to poklic?« je pomislil, »veselilo me je, potem pa, ko sem se naučil, sem delal. Ja, to sem zares dobro znal, pa nisem nikdar pomislil, da bi menjal. Tako še sedaj počasi rezbarim, v glavnem nabožne kipe ali kar mi naročijo... Dela imam pa dovolj...«

Rad govori o svojem sinu Stanetu, akademskem kiparju v Kočevju. Rad pripoveduje, v kako težkih razmerah se je sin šolal, in je ponosen na njegove uspehe. Ponosen, kljub temu, da se morda včasih, kar zadeva umetnost in kiparjenje, popolnoma ne strinja.

»Vse, kar je v zvezi z umetnostjo, me zanima,« pravi. »Tako rad bi obiskoval razstave v Ljubljani, bil blizu umetnosti, pa sem tako daleč od sveta, tu ob Kolpi...«

F. GRIVEC

RIBNICA: čimprej dokončna urbanistična dokumentacija!

Člani sveta za urbanizem in komunalne zadeve pri obč. skupščini Ribnica so na nedavni seji razpravljali o urbanistični dokumentaciji za Ribnico in Sodražico. Ker ni dokončno izdelan ureditveni načrt, je ustavitelj vrsta zasebnih gradenj, od družbenih pa stoji gradnja gozdarskega doma in obeh stolpičev. Rešitev je v čim hitrejši izdelavi ureditvenega načrta, celotna urbanistična dokumentacija pa bo po izjavi projektantov pripravljena do 1. marca 1965.

Na seji so govorili še o drobnih komunalnih zadevah, ki jih zahtevajo občani na zborih volivcev. Manjša dela vsakega značaja naj uredijo ljudje s samopriskrbo, v nekaterih primerih s sodelovanjem občine, če pa so stvari večjega, javnega značaja, kot so kanalizacija, javna razsvetljava ipd., jih je treba urejati iz sredstev komunalnega sklada.

Svet je na tej seji sprejel tudi dva osnutka odloka: o urejanju mestnih zemljišč in osnutek odloka o zunanjem izgledu mest in mestnih naselij. Po tem odloku je predvidena odstranitev neprimernih in odvisnih objektov v Ribnici in Sodražici (hlevi, skednji).

Na seji sveta za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je bila pred kratkim, so menili, naj KGP Kočevje čim prej dostavi izčrpano analizo o gospodarjenju obratov v ribniški občini, ter se svet ni mogel zadovoljiti z dosedanjimi informacijami. Obe zadrugi v občini pa naj čimprej pričneta izvajati jasno kooperacijsko politiko. Sodelovanje naj bo tako osnovano, da bo vsak kmet-kooperant videl zase koristi in jasno perspektivo. Sodelovanje naj bo enakopravno in ekonomsko preštetirano.

Stanovanj ni – in vendar: stanovanja so!

Dobiti stanovanje v Novem mestu je problem, ki se rešuje na različne načine. Dobiti stanovanje po uradni poti, z odločbo stanovanjskega urada, pa je skoro nemogoče. Tisti, ki že leta in leta čakajo, da bi dobili vsaj malo boljše in bivališčo podobno stanovanje, vsaj malce podobno stanovanjem sosesčninov v sodobnih blokih, pa so še vedno tam, kjer so bili.

V Novem mestu res veliko zidajo, predvsem podjetja za svoje strokovnjake. Zidajo stanovanja tudi za trg, vendar se te plači še ni rešitve. Koliko pa je ljudi, ki zmorejo plačati milijone za stanovanje, močno dvignile cene in vsak nje? In to danes, ko so se dan slišimo, da se bodo podražile tudi najosnovnejše življenjske potrebe? Kaj

ko naj potemtakem do stanovanja pride delavec ali pa upokojenec z mesečnim dohodkom med dvajset in trideset tisoč dinarji?

Stanovanja pa kljub temu – so! Niso pa dostopna ni-

NOVOMEŠKA KOMUNA

komur, ker so v zasebnosti. Kdor ima svojo hišo, komaj čaka, da se stranka izseli, potem stanovanja več ne odda, četudi stoji prazno. V eni sami ulici našega mesta so kar tri hiše, kjer stojijo stanovanjski prostori, ki jih danes popolnoma neizrabljajo. Sobe so prazne, kvečjemu na-

trpane s starim pohištvo, ki nikomur nič ne koristi. Na Glavnem trgu stoji prazna hiša, katere sedanjí lastnik stanuje v Ljubljani! Prav tak primer je na Cesti komandanta Staneta V obeh primerih slabemu materialnemu stanju gre menda za prodajo, vendar kupcev ni, v obeh hišah pa bi lahko stanovali vsaj dve družini. Ti primeri najbrž niso osamljeni, zato predstavljajo veliko krivico proti vsem, ki se potikajo po podstrešnih luknjah ali po kleteh. Še huje pa se zdi vsa zadeva, če pomislimo, da so nekateri teh ljudi javni delavci, ki prispevajo družbi svoj delež ali pa so ji dali že vse svoje moči.

Pestnerjev salon je dobrodošel

V bivši Tomicevi gostilni v Kandiji je mladi mojster Jurij Pestner 4. avgusta odprl brivsko-frizerski salon. Lokal je najzgodnejše urejen, v obnovo prostorov pa je vložil 2 milijona dinarjev. Trenutno srečujejo strankam tri moči, in sicer pomočnica ter vajenka v frizerskem oddelku in mojster Pestner v brivskem. V kratkem dobi lokal še eno pomočnico za frizersko stroko, kasneje pa bosta prišla še dva brivca. Novi brivsko-frizerski salon je na zelo ugodnem prostoru, nedaleč od kandijskega križišča, pri mostu. Odprt je vsak dan, razen ob nedeljah. Prve stranke so zelo zadovoljne, kar je vsekakor dober znak.

V veliko veselje novomeških gospodinj so z velikih oken preurejene mesnice št. 4 na Glavnem trgu v soboto le sneli zelene zavese in lokal odprli. Bivšo Končijevsko mesnico so več mesecev preurejali, zdaj pa je nedvomno najzgodnejša prodajalna te vrste v Novem mestu.

Mesnica je bila prvi dan dobro založena, razveseljivo pa je tudi to, da je poleg blagajne razbešen cenik vseh izdelkov in da so blagajno prestavili na tako mesto, da čakajoči ne bodo ovirali vstopa kupcev v lokal kot prej.

Poslovodja Rangus in ostali dve osebi, ki srečeta kupcem, so imeli že prvi dan dosti dela. Kot smo izvedeli, bodo po potrebi, posebno ob sobotah in pred prazniki, stregli potrošnikom trije mesarji, tako da ne bo več tolikšne gneče.

Osebuje v novi mesnici pod arkadami želimo še mnogo poslovnih uspehov z željo, da bi skušali čimbolj zadovoljiti novomeške gospodinj in ostale odjemalce.

V ŠKOCJANU SO ODKRILI SPOMENIK PADLIM

Neprijetno deževno vreme v nedeljo, 9. avgusta dopoldne, ni odvrnilo Škocjancev in okoličanov, da bi se ne zbrali v lepem številu okoli spomenika, ki so ga za krajevni praznik Škocjan odkrili v spomin na 92 žrtev revolucije. Na svečanosti sta govorila predsednik KO ZB Karel Duljava in Jože Zamljen-Drežec, v kulturnem programu pa so sodelovali domači pevski zbor, recitatorji, pevski zbor Svobode »Dušan Jereb« iz Novega mesta in godba na pihala iz Zagorja. Predsednik KO ZB Škocjan Karel Duljava je nato, ko je odkril spomenik, predal letega v varstvo Škocjanski osnovni šoli. Družbene organizacije in svoji padlim so vznožje spomenika prekrili z

venci in cvetjem. Slavnosti so se udeležili tudi Stane Bobnar, predsednik spomeniške komisije pri OO ZB Ljubljana, predsednik ObS Novo mesto Sergej Thorževski, tajnik ObS Novo mesto Franci Kuhar ter predstavniki boriških organizacij novomeške občine in krajevni predstavniki.

POPRAVEK

V mojem članku »Škocjan odkriva spomenik« v 31. številki Dolenjskega lista z dne 6. avgusta 1984 sta pri prepisovanju nastali naslednji napaki: Nace Majcen ni Tarzan, temveč Taras. Povsod, kjer piše Zahodnodolenjski odred, bi moralo biti Vzhodnodolenjski odred.

Jože Zamljen

Živimo v nevarnosti

Smo v dobi naraščajoče motorizacije, ki tudi našega Novega mesta ni pustila ob strani. Vse pa bi bilo prav, če bi poskrbeli tudi za večjo varnost na naših cestah. Posebno sedaj v poletnih mesecih smo priča nevarnostim, kajti pešci morajo neprestano paziti na vozila, ki drve z nezmanjšano naglico skozi mesto. Vozniki se ne ozirajo ne na prometne znake ne na prehode za pešce. Večkrat opazimo, da tujec vozi počasi ali se celo ustavi pred prehodi in da pešcu prednost, ki jo ima po vse predpisih motornega prometa. Zdi pa se, da ti predpisi ne veljajo za naše voznike, najsi gre za amaterje ali poklicne šoferje. Ti drve večinoma z nezmanjšano hitrostjo skozi mesto, ne ozirajoč se na pešce na prehodih. Vprašamo se: zakaj vozniki ne upoštevajo predpisov, ki so se jih naučili na tečaju, in s tem ogrožajo varnost na naših cestah? Prav bi bilo, da bi prometni organi nadzorovali promet na prehodih in kršilce tudi kaznovali. Posebno so nevarni prehodi pri mostu, na ovinku pri trgovini Astra, pri Metropoli in Tovarni obutve. Ali bomo res čakali, da bo prišlo do nesreče? Ukrepajmo že zdaj in kaznujmo kršilce!

MARJAN TRATAR

Novomeška kronika

Kdor nima denarja, pa bi v miru kje posedel, naj gre kar na vrt hotela Kandija. Tam marajo gostje včasih čakati tudi po 20 minut, da se prikaže natakar, a tam pa še ni rešitve, da bo gosta tudi postregel. Takega čakanja so bili v letošnji sezoni deležni že mnogi Novomeščani.

Poleg muzeja že dalj časa gradijo stavbo nenavadnih oblik, v kateri bo Dolenjska galerija. V zadnjem času so dela toliko napredovala, da se že bližajo koncu. Kot smo izvedeli, bo nova galerija odprta za letošnji občinski praznik 29. oktobra.

Mnoge gospodinjje se pritožujejo, da ne vedo kam s steklenicami, ki se v vsaki hiši nabere v toliki leti. Ker po drugi strani berejo v časopisih, da v industriji manjka steklenice, se jim čudno zdi, da jih ne morejo spraviti v promet. Res je, da jih v trgovinah odkupujejo, vendar samo tiste, ki so bile tam kupljene in samo nekatere steklenice. Pa tudi Biserce, ki imajo zamaške, bi se morda dale kje porabiti, tako pa potrošnikom ne preostane drugega, kot da jih zmečajo v smeti. Če je kje kakšna odkupna postaja za stekleno embalažo, bi morali trgovci to objaviti, da bi ljudje zanj vedeli.

V zadnjem času je novomeški trg obilnat vsak dan in ne samo dvakrat v tednu, kot je sicer obi-

čaj. V ponedeljek pa je bilo dobič vsega in tudi izbira je bila precejšnja. Prodajali so jajca po 35 din, hruške so valjale 190 din kilogram, breskve 190 din, krompir 60 din, kumare za vlaganje 120 din, navadne 40 din, solata 150–250 din, paradižnik 60–100 din, dinje 100 din, paprika 180 din, zelje 60 din, pesa 100 din, buče 50 din, česen 220 din in čebula 120 din kilogram. Tokrat so bili naprodaj tudi piščanci (par 1.500 din) ter papige po 1.500 din. Gneča je bila največja okoli prodajalca čistilnih sredstev za madeže, ki je glasno hvalil svoje blago, pa tudi prodajalec obutve, kar in okrasov so imeli dovolj prometa.

Gibanje prebivalstva: rodilo so: Olga Osolin z Zagrebke, stolpč B – Barbaro, Bosiljka Zupančič, Nad mlini 22 – Tatjano, Marija Prisan z Mestnih nily – Tineta, Antonija Nagelj z Kidričevega trga 2 – Srečka. – Porodili so se: Peter Martinčič, strojni ključavničar iz Dilačeve 1, in Jozefa Grčar, krojačica iz Valančičeve 9; Boris Rema, avtomobilist iz Jerebove 18; in Ana Oblak, uslužbenka z Mestnih nily. – Smrti ta teden v mestu ni bilo. – Ponesrečili so se: Vlado Ban, uslužbenec z Parizanske 2, ki je padel z motorja in si poškodoval desno nogo.

Slovo priljubljene učiteljice

Ob koncu šolskega leta se je v Novo mesto preselila Tea Bajec, ki je več let poučevala v osnovni šoli v Dolenjskih Toplicah. Tamkajšnji učenci, učiteljski zbor in prebivalci jo bodo prav gotovo pogrešali, saj je bila Tea Bajec vsestransko delovna v šoli in izven nje. Sodelovala je v dramski sekciji, vodila knjižnico in šolski pevski zbor, ki je vrsto let uspešno nastopal na najrazličnejših

pridreditvah. Lepo odhodnico ji je priredilo Društvo prijateljev mladine, v katerem je bila ena najbolj marljivih članic.

V dogovoru z upravo zdravilišča je Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah izvolilo štiri članice, ki bodo vplivali na turistični razvoj kraja. S takim sodelovanjem bo prav gotovo dosežen večji napredek kraja.

D. G.

Za hitrejšo ustanavljanje krajevnih skupnosti

Dopusti ne bi smeli zavirati političnega in družbenega dela — Leto gre h kraju, krajevnih skupnosti pa še ni — V trebanjski občini: Mokronog in Mirna »da«, Trebnje »ne«

Poletje je čas dopustov in mnogi menijo, da ni škode, če v teh mesecih življenja malo zastane. Morda bi bilo brez večje škode, če ne bi ponehalo delo tam, kjer je treba imeti vedno napete vajeti. Brez izjeme pride do škode lahko na vseh področjih, če temu vprašanju ne posvetimo večjo pozornost. Področje, ki ga pri tem predvsem mislimo, je delovanje družbeno političnih organizacij oziroma sil pri uresničevanju ustavnih določil in navodil. Ustanavljanje krajevnih skupnosti je le majhen izrez iz splošne družbene dejavnosti v luči ustavne zakonitosti. Občinski statuti so to vprašanje še konkretnjeje predložili hkrati s potrebami po ustanovitvi teritorialnih samoupravnih skupnosti občanov, medtem ko so iniciativo za oblikovanje teh prepustili družbeno političnim silam in občanom.

V trebanjski občini so precej zgodaj začeli obravnavati vprašanje krajevnih skupnosti. V razpravah so predvsem podčrtovali, da je več možnosti, ki kažejo, da bi take skupnosti lahko ustanovili. Glede na to, kakšna območja naj te zajamejo in kje naj bodo njihovi sedeži, so si bili edini v vseh razpravah. Tako so ustanovili iniciativne odbore, ki so začeli pripravljati vse potrebno za ustanovitev krajevnih skupnosti v Trebnjem, na Mirni in v Mokronogu. Najvažnejše napotilo k taki odločitvi je bilo prav gotovo zagotovilo, da bi take samoupravne skupnosti obča-

nov najuspešneje živele v teh krajih, ki so ekonomsko najmočnejši. Teža naloge in odgovornost sta narekovali, da so iniciativni odbori zares delavni in pri delu vztrajni.

Zadnji podatki o krajevnih skupnostih v trebanjski občini pa niso kdo ve kako razveseljivi. Vsaj iz poročil, s katerimi razpolagajo občinski politični organi, razberemo, da rezultati niso taki, kot smo jih upravičeni pričakovati v času, ko marsikje v Sloveniji krajevne skupnosti že delajo. Stanje je namreč naslednje: na Mirni so tako daleč, da bodo te dni pripravili osnutek statuta KS,

TREBANJSKE NOVICE

sti pojmovali kot nujnost in ne modo, ki jo lahko prevzameš od sosedu.

Zastoj nehote sil k razmišljanju: ali so iniciativni odbori pravilno razumeli svojo vlogo in nalogo ali so dovolj sposobni in imajo tudi od družbeno političnih sil dovolj močno podporo? Nujna bi bila natančna konkretna (ne samo splošna) pomoč tako občinskih kot krajevnih organov in organizacij. Zdi pa se, da je dopustniška sezona bolj zavrla kot pospešila zastavljena prizadevanja za oblikovanje krajevnih skupnosti. Očitno je, da bo spričo takega stanja pomoč še kako potrebna, če naj bi bili ob koncu septembra zbori občanov, ki bodo odločili, ali krajevna skupnost tu in tu bo ali je ne bo. Kajti na te zborove bo treba priti pripravljen,

»oborožen« z vso dokumentacijo o nujnosti in koristnosti takih skupnosti, če hočemo, da se zbori ne bodo izjalovili.

Ko smo že navedli dosedanja prizadevanja za ustanovitev krajevnih skupnosti v Trebnjem, na Mirni in v Mokronogu, je prav, da omenimo tudi predlog za območja, ki naj bi jih te skupnosti pokrile. Potrebe in ekonomske možnosti dovoljujejo, da se krajevne skupnosti v omenjenih krajih oblikujejo v majhah sedanjih krajevnih odborov. Čas bo povedal, ali bo potrebno take skupnosti ustanoviti tudi v drugih predelih.

Člani SZDL so postali na Velikem Gabru

V soboto, 8. avgusta, je bila v taboru predvojaške vzgoje v Velikem Gabru nevsakdanja slovesnost. Na kraju, kjer so imele vse izmene obveznikov predvojaške vzgoje vsak dan politična in druga predavanja, je bilo 55 mladincev iz novomeške občine sprejetih v Socialistično zvezo. Ob navzočnosti načelnika za narodno obrambo Vinka Vitkoviča in komandnega kadra v taboru je novim članom izročil knjižice ter jim prisrčno čestital k sprejemu članstva izvršnega odbora občinskega odbora SZDL iz Novega mesta Avgust Avbar. Tovariš Avbar je, ko je govoril o pomenu in vlogi SZDL, želel, naj se mladinci po povratku domov čim prej vključijo v delo organizacij svojega kraja.

Elizabeti Župančič v slovo

V nedeljo, 9. avgusta, smo spremlili na zadnji poti našo neutrudno upokojenko, pr svetno delavko Elco Župančičovo z Mirne. Čeprav je bilo vreme slabo, se je skozi Mirno na poti k Elcinemu zadnjemu domu pomikal dolg spreved z nancev in prijateljev. Za krsto so stopali njegovi nekdanji sodelavci, mladi, katero je tako lepo vzgajala, prijatelji in znanci, saj pokojna Elca ni imela sovražnikov. Za vsakogar je bilo njena srce vedno na široko odprto.

Ob grobu se je od nje poslovil in se ji zahvalil tov.

Vladimir Berce. Povedal je nekaj toplih besed o pokojnici in v njem vzornem in neutrudnem delu, s katerim je domala ves svoj čas posvetila vzgoji mladega rodu. Bila je prava ljudska učiteljica, najlepši zglede mladim pedagogom. Več let je vodila knjižnico na Mirni, pa tudi društvo upokojencev ji ostaja dolžnik za njeno vestno blagajniško delo. Pevski zbor ji je v slovo zapel njeno najljubšo pesem »Lipa zelenela je«.

Tov. Elca, z delom, ki ste ga opravili na našem koncu, boste še dolgo živeli v spominu Mirenčanov. M. J.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 14. avgusta — Demetrijska
Sobota, 15. avgusta — Marija
Nedeljka, 16. avgusta — Rok
Ponedeljek, 17. avgusta — Radivoj
Torek, 18. avgusta — Helena
Sreda, 19. avgusta — Ljudevit
Četrtek, 20. avgusta — Bernard

ZAHVALE

Ob izgubi našega dragega moža in očet

JOZETA LENARTA
iz Smolenje vasi

se zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali očetje in vnučja, nam izrazili sožalje in ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gasilskemu društvu Smolenje vasi in občinski gasilski zvezi. Novo mesto za izkazano čast. Iskrena hvala tudi kolektivoma trgovskega podjetja »Zelenina« in »Dolenjski« v Novem mestu ter Zvezi borov Mali Slatnik. Zaljubljeni: žena in sinovi s družinami

Ob bridki in nenadni smrti mojega dragega in nepozabnega žene, mamice

ANICE KLEMENČIČ
rojene Zupovec

iz Regerje vasi pri Novem mestu se najiskrenejše zahvaljujem vsem darovalcem vencev in očetja, vsem, ki so mi izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujem podjetju »Gorjanci« iz Novega mesta za vso pomoč pri pogrebu. Lepa hvala podjetju »Krojaša«, godbi in pevcom iz Novega mesta ter govorniku za poslovnice besede, kakor tudi vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo spremlili do njenega preranega groba.

Zaljubljeni: mož Drago, sinova Drago in Sandi ter ostalo sorodstvo

MAJHOGLASJE

ZENSKI, ki dela v izmenitvi in bi dopoldan pazila na otroka, oddam sobo. Naslov v upravi lista (478-64).

DVOSOBNO stanovanje v bližini Novega mesta zamenjam ali prodam. Naslov v upravi lista (477-64).

PRODAM pisčance, teške nad en kilogram. Naslov v upravi lista (475-64).

POCENI prodam vzdržljiv stedičnik in kuhinjsko kredenco. — Bršljin 1. Novo mesto.

UGODNO prodam hišo z vrtom. Mila Erban, Skopice 30 pri Brežicah.

UGODNO prodam čistilnik za šiv (pakli) v zelo dobrem stanju. Jože Garvoda, Sentišče 8, pošta Stopiče.

PRODAM ali zamenjam petsočno moderno hišo z velikim sadnim vrtom v Mokronogu, vseljivo v enem mesecu, za hišo v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (465-64).

ISCEM gospodinjstvo pomočnico. Naslov v upravi lista. (468-64).

ODDAM dve opremljeni sobi trem moškim. Naslov v upravi lista. (475-64).

FRIZERSKO vajeniko — sprejme brivnika Novak, Trebnje 18. — Hrana in stanovanje prisrbljona.

27-LETEN Slovenec, ki živi v Zahodni Nemčiji, želi zaradi ženitve spoznati dekle iz domačih krajev. Ponudbe s fotografijo na upravo lista pod »Tajnos«. (474-64).

GOSPODINJSKA pomočnica, lahko začetnica, dobi takoj zaposlitev pri družini brez otrok. Plača — Marjana.

IZ BREŽIŠKE porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Stefica Horvatič iz Gabrja — Nenada, Ivanka Plahuta iz Trčiča — Marjanca, Branka Sluga iz Presladola — dečka, Marija Baškovič iz Skopice — Jožeta, Terezija Marinič iz Cerine — dekle, Terezija Vodopivec iz Skopice — Darjo, Terezija Lapuh iz Starega grada — Jožeta, Julijana Slovenec iz Vidma-Krškega — Sladana, Angela Klino iz Orehevega — Marjeta, Milena Kozole iz Goleka — Leopolda, Amalija Cernelič iz Bistrice ob Sotli — Marino, Ivanka Tomšič iz Malenc — Jožeta, Marija Pešec iz Vinjega vrha — Justa, Ivanka Virjak iz Brežice — Andreja, Jožeta Znidaršič iz Orna Lovra

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Jože Zoran, delavec iz Vrbe, se je z motorjem zalezel v avtomobil in si poškodoval glavo; Anica Virani, hči rudarja iz Polke, je vstopila v reko in se utopila; Jana Peternel, hči avtomobilistke iz Kranja, je padla z voza in si poškodovala pravo roko; Dragica Radman, delavica iz Doblič, je padla in si poškodovala palec leve noge; Antona Jelenič, delavcu iz Dola, je koleo ob voza pritisnilo na levni palec; Janez Colarič, sin posestnika iz Zabljaka, je padel z mosta v vodo — 7 m globoko in si poškodoval glavo; Jože Ban, uslužbenec iz Ljubljane, je padel z motorja in si poškodoval desno roko in nogo

MEHANIČ, star 30 let, trenutno na dopustu v Jugoslaviji, iščem dekle, ki bi hotela iti z mano v Kanado. Interesentka, ki se hkrati zanima za glasbo, naj se javi na naslov:

FRANC KOLENC, Novo mesto, pošto ležeče.

dobra. Ponudbe na dr. Drnovšek, odvetožnik v Brežicah.

ISCEMO pošteno dekle, veščo gošpodinjstva, k štiričlanski družini. Plača dobra. Andrej Levčič, niki, Kranj, Levstikova 1.

ZDRAVILISCE Rogaska Slatina — materialni in časovni pogoji vam morda ne dopuščajo zdravljenja v zdravilišču. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolezen jeter, žolča in črevesja, čre, zaprtja in hemoroida z rogaškimi DONAT vrelcem. Zahteva ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri podjetju — »Hmeljnika«, telefon 21-129, in »Standards«, telefon 21-169.

PRODAM malo rabljeno spalnico z vzmetnicama in volnenima žimnicama. Naslov v upravi lista. (476-64).

KINO

Brežice: 14. in 15. 8. ameriški film »Fra Diavolo«, 16. in 17. 8. mehiški barvni film »Črni orel«, 18. in 19. 8. jugoslovanski film »Dobra usoda«.

Brod na Kolpi: 15. in 16. 8. jugoslovanski film »Sreča v torbi«, 17. in 18. 8. ameriški film »Avantura malega človeka«, 18. in 19. 8. nemški film »Danes se ženi moj mož«.

Dol Toplice: 15. in 16. 8. ameriški

film »Sedmo Simbadovo potovanje«.

Kostanjevica: 16. 8. ameriški barvni film »Traper Kelly«, 19. 8. italijanski film »Kam s truplom«, 20. 8. ameriški film »Človek z zlato pištolo«, 17. in 18. 8. ameriški film »Uragani«, 19. 8. angleški film »Lepi Antonio«.

Mokronog: 19. in 20. 8. sovjetski film »Deklica išče očetca«, 21. in 22. 8. ameriški film »Novo mesto — »Krkas« od 15. do 17. 8. madžarski barvni film »Zlati človek«, 18. in 19. 8. jugoslovansko-češki film »Tretja želja«.

Oslinica: 16. 8. nemški film »Zvezda Rias«, 17. 8. mehiški barvni film »Jaz pustolovec«, 18. 8. italijanski barvni film »Austerlitz«, 17. in 18. 8. jugoslovanski film »Signal nad mestom«, 19. in 20. 8. francoski film »Jules in Jim«.

Ribnica na Doli: 15. in 16. 8. češki film »Ko pride maček«, 17. in 18. 8. angleški film »Doktor in ljubezen«, 19. in 20. 8. ameriški film »Tarzanov boj za življenje«, 21. in 22. 8. ameriški barvni film »Nunas«.

Starčeva: 15. in 16. 8. francoski film »Ogledalo z dvema lica«, 17. in 18. 8. ruski barvni film »Vedro nebes«.

Trebnje: 15. in 16. 8. ruski barvni film »Vedro nebes«.

Trzin: 15. in 16. 8. ruski barvni film »Vedro nebes«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Alojzija Lahne, gospodinja iz Otavnika, se je s arpom uredila v levo roko; Ivan Vučanj, mehanik iz Dobove, si je pri padcu z motorjem poškodoval levo nogo; Marija Petan, gospodinja iz Čurnovca, je padla s kolesom in si poškodovala desno nogo; Anica Smajgel, gospodinja iz Bukovja, je nekdo napadel ter ji prizadel poškodbe z nožem; Ivan Damjanovič, delavec iz Vidma-Krškega, se je pri kopanju ranil v glavo; Bernard Ilde, delavec iz Pišce, je padel s hleva in si poškodoval glavo; Katarina Škrbet, upokojenka iz Globokega, je padla na dvorišču in si zlomila desno nogo; Martin Bajc, kmet iz Gmajne, je padel na dvorišču in si zlomil desno nogo; Anton Ložar, sin kmeta iz Mrčin, si je na cirkularni poškodovale levo roko; Mihael Stiglar, kmet iz Slogovskega, si je pri delu v gozdu zlomil levo nogo

NESREČE

Karteljevski oacep premaguje voznike

Nesreče, ki se dan za dnem ponašajo na karteljevskem ocepju, so resno opozorilo pristojnim organom, da naposled poskrbe za varno vožnjo na tem delu avtomobiliste ceste. Vzroki nesreč jasno kažejo, da ocep ni spjaln pravilno, saj celo izkušenim voznikom naganja strah v kosti in vozijo v Novo mesto raje skozi Mačkovec.

Pretekli dni je na tem ocepju prišlo do večjega števila nesreč, od katerih so značilne slede: 8. avgusta ob 11. uri je na tem mestu zdrnil s ceste motorist Niko Jadrlič iz Ljubljane. Najprej ga je zanašalo, nakar je padel. Huje se je poškodoval po glavi in levi roki. Popravilo vozila bo veljalo 15 tisoč dinarjev. — 10. avgusta ob 16.10 pa je z ocepja zdrnil osebni avtomobil KA EY 463, ki ga je proti Novemu mestu vozil Jože Pečnik iz Nemčije. — Ob 18.30 istega dne je s cestišča na karteljevskem ocepju zdrnil in se prevrnil tudi nemški trgovec Alfred Belnhoff, ki je vozil osebni avtomobil FH ZA 85. Voznik je med močnim deževjem premočno zavrl, zato ga je vrglo z mokre ceste. Škoda je za 20 tisoč dinarjev, lahko pa bi bila še večja.

Avto po zraku na njivo

Precej vrstolomno vožnjo je imel 8. avgusta ob 19.30 v karteljevskem klanu na avtomobilski cesti Turek Mehmed Enal iz Nemčije, ki je z osebnim avtomobilom AA N 223 najprej zapeljal na bano in na nastop, od tam pa ga je vrglo na njivo. Lažje je bil poškodovan le sopotnik Halil Gunje. Škoda na vozilu so ocenili na 150 tisoč dinarjev.

Med vožnjo lovil oso

Zelo nepreviden je bil voznik osebnega avtomobila FI 181712 Neulin Posguit, ki je 7. avgusta popoldne potoval po avtomobilski cesti proti Zagrebu. Ko je vozil mimo Poljan, je voznik avtomobil odganjal oso, vendar tako ne previdno, da je zapeljal s ceste in se prevrnil. Škoda študijska 35.000 dinarjev.

Z glavo ob glavo v temi

Na cesti III reda med Radečem in Mokronogom sta se 10. avgusta ob 20.30 zalezla in trčila z glavami kolesar Franc Škrbec in

naki neznan kolesar, ki je kmalu po nesreči pobegnil. Kolesarja sta vozila brez luči. Škrbec je iskal pomoč v novomeški bolnišnici.

NEPAZLJIVI MOTORIST

Na cesti pri Gotni vasi se je 8. avgusta ob 14.50 motorist Slavko Fomec zaradi nepazljivosti zalezel v osebni avtomobil, ki ga je vozil Dušan Gerdenc. Gerdenc je preiskoval zavore na popravljenem avtomobilu. Motorist in sopotnik sta pri trčenju padla in se laže poškodovala, popravilo vozil pa bo veljalo 20 tisoč dinarjev.

Motorist v bolnišnico

Na priljubljeni avtomobilski cesti v Trebnju se je 9. avgusta jutraj prevrnil s svojim motorjem Ivan Lombar, ki je s prevlačil hitrostjo zapeljal z glavne ceste. Motorist se je hudo ranil in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Nesreča poljskega državljanina na avtomobilski cesti

Poljski državljan Henrik Marusek se je 6. avgusta z osebnim avtomobilom prevrnil na avtomobilski cesti pri vasi Ribnica pri Jesenicah na Dolenjskem. Voznik je ostal nepoškodovan. Do nesreče je prišlo zaradi prevelike hitrosti in se je avtomobil večkrat prevrnil po cesti. Pri nesreči se je laže poškodovala voznikova žena. Škoda na avtomobilu so ocenili na 400.000 dinarjev.

Po sredi ceste je vozil

V Krški vasi sta 7. avgusta trčila dva tovorna avtomobila. Nesrečo je povzročil vojak Radomir Bojčić, ki je vozil preveč po sredi ceste in se zalezel v nasproti prihajajoči tovornjak. To vozilo je upravljal Frano Garvoda. Voznikoma se pri trčenju ni nič pripetilo, pa tudi škoda na vozilih ni prevelika.

OBJAVE — RAZPISI

Razpis štipendij občinske skupščine v Kočevju

ZA ŠOLSKO LETO 1964/65

Komisija za kadre skupščine občine Kočevje razpisuje naslednje štipendije:

- 1 štipendijo na pravni fakulteti
- 1 štipendijo na visoki šoli za telesno vzgojo (ženske) I. stopnje
- 1 štipendijo na ekonomski fakulteti
- 2 štipendiji na višji šoli ali fakulteti I. stopnje za matematiko in fiziko
- 2 štipendiji na višji upravni šoli
- 1 štipendijo na višji šoli za socialne delavce

Prednost pri razpisu imajo otroci padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja, proslili višjih letnikov, tisti, ki so prejeli socialno podporo, in oni, ki stanujejo na območju občine Kočevje.

Štipendije se bodo delile za čas, ki je po predpisih določen za dokončanje študija.

Višine štipendije se bodo določile po pravilniku o štipendiranju skupščine občine Kočevje. Proslili morajo vložiti prošnje pri skupščini občine Kočevje in jih kolikovat z 250 din državnih takse.

PROŠNJA JE TREBA PRILOŽITI:

- 1. podoben življenjepis
- 2. zadnje šolsko spričevalo
- 3. potrdilo o imovinskem stanju prosilca in staršev
- 4. potrdilo podjetja, ustanove ali zavoda, v katerem sta zaposlena roditelja prosilca, glede višine osebnih dohodkov in otroškega dodatka.

Otroci padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja naj priložijo potrdilo ZB.

Vsako prilogo k prošnji je treba kolikovati s 30 din državnih takse. Rok za vlaganje prošnje je 20. avgust 1964.

Komisija za kadre skupščine občine Kočevje

Obvestilo Doma Dušana Remiha v Kočevju

Uprava doma »Dušana Remiha«, Kočevje, sporoča, da je rok za vpis gojencev (učence osnovne šole in dijakov gimnazije) do 20. avgusta letos.

Enodnevni izlet društva upokojencev

Društvo upokojencev v Novem mestu obvešča svoje člane, da bo organiziralo 25. avgusta enodnevni izlet na morje. Ogledali si bodo Koper, Piran, Portorč in po možnosti tudi Postojnsko jamo. Prijave in predplačila bomo sprejemali 14. in 17. avgusta v dopoldanskih urah.

»AVTO« — KOČEVJE

POTREBUJE

60 VOZNIKOV MOTORNIH VOZIL C E kategorije

ZA DELO NA TEŽKIH VOZILIH S PRIKLOPNIKI V TUZEMSKEM IN MEDNARODNEM PROMETU. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe komisiji za delovna razmerja »Avto« — Kočevje. Informacije na telefon 88-030.

PODJETJE ZA PTT PROMET V NOvem MESTU

razpisuje za šolsko leto 1964/65

5 štipendij

za šolo s praktičnim poukom za telekomunikacije v Ljubljani, oddelke za TT monterje — I. letnik. Pogoji: končana osemletka. Prošnje za štipendije naj interesenti pošljejo upravi podjetja v Novem mestu.

Pekovske pomočnike ali privučene peke ter vajence

SPREJME v DELOVNO RAZMERJE

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA — NOVO MESTO

»TEŽMER« — servis za popravilo tehnic, težnih in merilnih naprav, Ljubljana, Gornji trg 44

sprejme

VEČ VAJENCEV

z dokončano osemletko za izučitev v tehničarski stroki. Stanovanje je zagotovljeno. Pismene ali osebne ponudbe pošljite upravi podjetja, Ljubljana, Gornji trg 44.

Razpis obrtnega podjetja ELA

V delovno razmerje sprejemamo več vojaščin prostih moških. — Interesenti naj se javijo v upravi obrtnega podjetja ELA, Novo mesto.

Razpis dijaškega doma v Novem mestu

Združeni dijaški dom Majde Šilo, Smihel pri Novem mestu, razpisuje sprejem gojencev za šolsko leto 1964-65.

Za sprejem lahko zaprosijo: 1. dijaki gimnazije, pedagoške gimnazije, ESS, šole za zdravstveno delavce, gostinske in vajeniške šole v Novem mestu; 2. vajenci vseh strok, ki so ali bodo sicer učni učenci razmerje pri delovnih organizacijah v Novem mestu.

Prošnja mora biti kolikovana s kolekom na 50 dinarjev, priložiti pa je treba dopisnico na odgovor. V dom bo sprejeto le omejeno število kandidatur. Prošnje sprejemamo do vključno 25. avgusta 1964.

Trgovsko podjetje PETROL LJUBLJANA — poslovna enota Novo mesto

razpisuje delovno mesto

SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Plača po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Prošnje pošljite na naslov: »Petrol«, Novo mesto.

Ne tarnajte, da iz vaše občine ni dovolj članov v komunskem glasilu!

Raje se odločite in napišite primeren prispevek, ki bo koristil vsem

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbor SZDL Brežice, Cernomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Selnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gašnik (glavni in odgovorni urednik), Rila Bačar, France Grivec, Milod Jakopčič, Zofia Teppey in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podr. NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISK: Glasopisno podjetje DELO v Ljubljani